

238499 ACTELE

ADUNARII EPARHIALE

ORDINARE

A

EPARHIEI VADULUI, FELEACULUI
SI CLUJULUI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ȚINUTĂ LA CLUJ ÎN ANUL 1926

CLUJ

TIPARUL TIPOGRAFIEI EPARHIALE ORTODOXE ROM.

ACTELE

ADUNĂRII EPARHIALE

ORDINARE

A

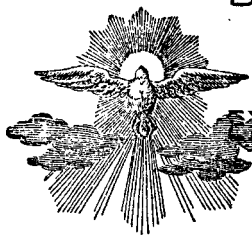
EPARHIEI VADULUI, FELEACULUI
ȘI CLUJULUI

BCU.Cluj / Central University Library Cluj

ȚINUTĂ LA CLUJ ÎN ANUL 1926

BIBL.UNIV.CLUJ

1457*-0. V. 1927

EMPLAR LEGAL

CLUJ

TIPARUL TIPOGRAFIEI EPARHIALE ORTODOXE ROMÂNE

Proces-verbal

dresat în ședințele Adunării eparhiale ordinare a Eparhiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului, întrunită în Cluj la Dumineca Samarincii 1926.

ȘEDINȚA I.

ținută la 2 Maiu 1926.

Nr. 1.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

În urma convocării făcute de P. S. Sa Domnul Episcop Nicolae Ivan, prin literile dela 12 Aprilie 1926 Nr. 2185/926 Prez, alăturate la acest proces-verbal sub A) litera A) membrii adunării eparhiale au asistat azi la Sfânta Liturgie, împreună cu invocarea Duhului sfânt, oficiată în biserica ort. română de către P. S. Sa Domnul Episcop Nicolae Ivan, asistat de consilierii eparhiali dr Sebastian Stanca, Andrei Ludu, protoieri, Ioan Fodorean, Laurențiu Curea, Vasile Spătar presbiteri, și diaconii: Aurel Todoruțiu și Vasile Bogdan.

Nr. 2.

După terminarea ritualelor P. Sf. Sa, ocupând locul prezidial prin cuvântarea ce se alătură sub B) B) declară sesiunea ordinară a Adunării eparhiale, din 1926, deschisă.

Nr. 3.

Președintele numește de notar interimal pe membrul Dr. Vasile Sava.

Nr. 4.

Membrul Aurei Ludu ales în alegere parțială în circumscripția Câmpeni i-și prezentează credenționalul. Credenționalul se alătură la actul electoral.

Nr. 5.

Punându-se la ordinea zilei alegerea biroului și a comisiunilor se aleg cu unanimitate:

1. In birou:

Din cler membrii: Dr. Vasile Sava și Romul Popa; mireni: Dr. Lazar Chirilă, Partenie Duca, Dr. Eugen Nicoară, și Ioan Varga, dintre cari P. Sf. Sa în sensul art. 5 din Regulament numește pe Dr. Vasile Sava de notar general, și notar al ședinței I.

II. In comisiunea verificatoare:

Din cler: Ștefan Rusu, Ioan Fodorean, Aurel Muntean; mireni: Nicolae Vulcu, Dr. Remus Pașca, Dr. Ioan Boeriu, Dr. Ioan Prodan, Dr. Felix Dumitrea și Ioan Popescu.

3. In comisiunea organizatoare:

Din cler: Dr. Ioan Lupaș, Dr. Sebastian Stanca, Vasile Gan; mireni: Alexandru Lapedatu, Octavian Goga, Dr. Silviu Dragomir, Dr. Valer Moldovan, Dr. Ioan Mateiu, Dr. Sextil Pușcariu.

IV. In comisiunea bisericească:

Din cler: Petru Popoviciu, Zaharie Man, Vasile Span; mireni: Dr. Augustin Bodea. Dr. Zosim Chirtop, Dr. Remus Furdui, Dr. Petru Meteș, Dr. Ioan Pop, Dr. Cornel Dărămuș, Dr. Aurel Baciu.

V. In comisiunea școlară:

Din cler: Grigorie Pletos, Andrei Ludu, Dr. Ioan Pașca; mireni: Gheorghe Bogdan-Duică, Aurel Ciortea, Dr. Vasile Pahone, Dr. Gheorghe Pavel, Dr. Gavril Buzura, și Ioan Micu.

VI. In comisiunea financiară:

Din cler: Iovian Mureșan, Florian Rusan, Ioil Ghirițan; mireni: Antoniu Mandea, Dr. Alexandru Dragomir, Dr. Laurean Gherman, Dr. Ioan Lazar, Dr. Candid David și A. Bejan.

VII. In comisiunea petiționară:

Din cler: Ioan Sălăgean, Augustin Șovrea, Ioan Spânul; mireni: Dr. Ioan M. Popu, Danil Rosu, Liviu Popescu și Ioan Bârbos.

Nr. 6.

Se prezintă:

1. Cu 2090/926 cons. ep. raportul Consiliului eparhial plenar.
2. Cu Nr. 2420/926 raportul P. S. Sale D-lui Episcop, referitor la alegerea Consistorului spiritual eparhial.
3. Cu Nr. 1698/926 cererea parohiilor Inau și Selnița pentru a fi trecute la tractul Dej.

4. Cu Nr. 2082/926 raportul Consiliului Eparhial referitor la litigiul ivit între Eparhie și Arhidieceza Sibiului referitor la aparținerea filiei Gălăuțaș.

5. Cu Nr. 2081/926 raportul Consiliului eparhial referitor la modificarea statutului fondului de pensiuni.
Se predau comisiuni organizatoare.

6. Cu No. 2092/ă26 raportul Consiliului eparhial ca secțiune Culturală.

Se predă comisiunii școlare.

7. Cu Nr. 2095/926 raportul Consiliului Eparhial asupra lucrărilor zidirii catedralei.

Se predă comisiunii organizatoare.

8. Cu Nr. 2091/926 raportul secției bisericești a Consiliului eparhial.

9. Cu Nr. 2500/926 proiectul de regulament pentru examenul de cvalificație preotească.

10. Cu Nr. 2079/926 proiectul de normativ pentru viața din internatul teologic.

11. Cu Nr. 2078/926 raportul despre situația Academiei teologice.

Se predau comisiuni bisericești.

12. Raportul Consiliului Eparhial Nr. 2093/926 ca secție economică.

13. Raportul Consiliului Eparhial Nr. 2084/926 referitor la urcarea sidoxei.

14. Raportul Consiliului Eparhial Nr. 1308/926 referitor la urcarea taxei noucununaților.

15. Raportul Consiliului Eparhial Nr. 2097/926 referitor la înființarea tipografiei.

16. Cu raportul Consiliului Eparhial Nr. 2089/926 bilanțul fondurilor administrate de Consistor în anul 1925.

17. Cu raportul Consiliului Eparhial Nr. 2094/926 bugetul Consiliului Eparhial, pe 1926.

18. Cu Nr. 2080 raportul Consiliului Eparhial, asupra întreținerii internatului teologic.

19. Cu Nr. 2074/926 raportul Consiliului Eparhial, referitor la zidirea caselor parohiale.

Se predau comisiunii financiare.

20. Cu Nr. 2281/926 actul alegerii din circumscripția Câmpeni.

Se predă comisiuni verificatoare.

21. Cererile de concediu a lui: Dr. Remus Pașca, Dr. Vasile Pahone și Dr. Lazar Chirilă, pe întreaga durata sesiunii, Ștefan Rusu pe 2 zile, Ioan Micu, Dr. Silviu Dragomir și Alexandru Dragomir, Aurel Ciortea, Dr. Laurean Gherman, Aurel Muntean, Dr. Ioan Lupaș, Dr. Ioan Pop, pe una zi.

Concediile cerute se acordă.

Ședința se ridică la ora 11¹/₂ și cea următoare se anunță pe Luni 3 Maiu la oarele 10 a. m. în sala de ședință a prefecturii județene.

D. M. S.

Dr. Vasile Sava m. p.
notar

Nicolae Ivan m. p.
episcop

ȘEDINȚA II.
ținută la 3 Mai 1926.

Președinte
Nicolae Ivan
episcop

Notar
Dr. Lazar Chirilă

Ședința se deschide la ora 10 a. m.

Nr. 7.

Dr. Vasile Sava, notar general citește procesul verbal al ședinței I dela 2 Mai a. c.

Cu mici modificări se autentifică.

Nr. 8.

Prea Sf. Sa prezintă cererile de concediu pe întreaga sesiune ale deputaților: Gh. Bogdan Duică și Ioan Selăgean.

Concediile cerute se acordă.

Nr. 9.

Deputatul din cler, Dr. Ioan Pașca, prezintă Adunării eparhiale propunerea, ca Adunarea eparhială să delege din sânul său o comisiune, constătătoare din trei deputați, unul cleric și doi mireni, care comisiune să se prezinte înaintea I. P. Sf. Sale Arhiepiscopului dela Siubiu, cu cererea, ca toate litigiile eparhiei noastre cu privire la fondurile și fundațiunile divizibile între

între aceste două eparhii, să se rezolve cât mai urgent, având eparhia Clujului neapărată lipsă de aceste fonduri, în vederea consolidării, instituțiilor întreținute de aceasta, în special a Academiei teologice.

Tot în aceasta chestiune ia cuvântul și deputatul Dr. Alexandru Dragomir, spunând că comisiunea de judecată delegată de congresul național nici până astăzi nu s'a putut întruni ca să termine litigiul cu privire la fondurile și fundațiunile comune. Află de bine ca comisiunea propusă de deputatul Ioan Pașca, să se delege, dându-i-se din partea consiliului eparhial toate instrucțiunile și îndrumările, în urma cărora să poată trata cu arhidieceza și finaliza chestiunea împărțirii averii ce se cuvine eparhiei Clujului. Comisiunea se rezolve întâi chestiunea fondurilor, fiind mai simplă. Iar cu privire la averile ce nu se pot împărți să se accepte evaluările corespunzătoare.

Adunarea eparhială considerând urgenta propunerii, delege din sânul său, trei membri, în persoana deputaților: Vasile Gan, Aurel Ciortea și Gh. Bogdan Duică. Comisiunea va primi din partea Consiliului eparhial o procură și toate îndrumările necesare

Nr. 10.

Deputatul Iovian Mureșan semnaleză Adunării eparhiale campania de ponegrire și ofensă, întreprinsă de o anumită presă din capitala Țării, împotriva capului bisericii ortodoxe, a In. Prea Sf. Sale Patriarhului României și cere ca Adunarea eparhială să apere cu toată demnitatea și hotărârea persoana Patriarhului, care simbolizează unitatea bisericii ortodoxe a neamului și propune în acest scop următoarea moțiune de protest: „Adunarea eparhială a Vadului Feleacului și

Clujului luând cunoștință despre atacurile nedemne îndreptate de oameni inconștienți, robiți de patima necuviinții și a răutății omenești împotriva bisericii noastre și a șefului ei suprem I. P. S. S. Patriarhul Miron, înfierează cu toată hotărârea astfel de porniri dezastroase nu numai pentru biserică, ci pentru neam și țară.

În deplină cunoștință și conștiință, de forța ce o reprezintă în această țară biserica noastră strămoșească și conducătorii ei, — Adunarea epurhială declară că abstrăgând dela orice alte considerații politice în deplină solidaritate vom face totdeauna zid de apărare în jurul șefilor bisericii noastre ori de câte ori pândarii obscuri ai unor interese meschine vor căuta să lovească în biserica noastră și reprezentanții ei.

Cu sentimente de justă indignare condamnăm astfel de încercări criminale și asigurăm pe șeful bisericii noastre I. P. S. S. Patriarhul Miron că biserica va ști reacționa întotdeauna împotriva lor luptând cu arma evangheliei lui Hristos, pentru pacea liniștea și binele obștesc al scumpei noastre patrii românești“.

Propunerea este primită cu unanimitate de adunare.

Nr. 11.

Deputatul Vasile Gau, cu privire la purtarea statistice și a conducerii oficiilor parohiale face următoarea propunere:

1. Având în vedere că blanchetele de statistică ce le-a introdus acum de curând Consistorul Mitropolitan, ca format nu corespund aproape de loc, iar întregirea lor recere interpretări ce nici până de prezent nu le avem complete, de unde urmează că statistica

aceasta conține și multe necorectități, din aceste motive propun: Se invită Consiliul Eparhial: *a)* a tipări pentru Eparhie blanchete noi de statistică, cari să aibă format mai practic și ușor de manipulat. *b)* Să grupeze la un loc toate interpretările ce le-a dat până acum prin foi sau oficios oficiul mitropolitan de statistică, și întregindu-le și cu interpretările proprii cari se aplică Eparhiei noastre, să le comunice subalternilor chemați a compune statistica, ca să se evite erorile și să dobândim a statistică cât se poate mai reală. *c)* Pentru așternerea statisticeii să se fixeze termine fixe, cari nu se mută și deci dau puțința autorităților a primi statistica fără a renoi an de an ordinele în privința ei, de altă parte subalternii se deprind a iniția înșiși la timp lucrările fără a aștepta dispușeri din caz în caz.

2. Cu considerare la adevărul că numai aceea statistică este oglinda fidelă a vieții, care îmbrățișează cele mai multe laturi ale manifestărilor sufletești; considerând mai departe faptul, că problemele ce de prezent frământă biserica noastră sunt multe și felurite peste cari a trece atât face, cât a ne închide ochii în fața pericolelor, ca să nu le vedem până ce ne strivesc; și în fine și din motivul că statistica mitropolitană, deși mai complectă ca statisticele dinaintea ei, totuș lasă înafară de combinațiile ei chestii (d. p. bețivi) cu cari statistica Eparhiei noastre s'a ocupat și până acum, deci din aceste considerente propun: Se îndrumă Consiliul Eparhial, ca deodată cu publicarea blanchetelor noi de statistică, să publice și o blanchetă de statistică specială pentru Eparhia Clujului, în care se vor culege cât de complect datele cu referire la curente bune și rele ce domeesc în societate și familii, asupra felului cum se lucră la sanarea relelor și progresele ce se obțin.

3. Ven. Adunare Eparhială încă în anul 1922 sub Nr. 31 a actelor sale, a încredințat Consiliul Eparhial a pregăti și pune în aplicare o instrucție, care dă îndrumări organelor din parohii, cum să-și aranjeze arhivele și conducă oficiul, deoarece instrucția din chestie nu s'a pus în aplicare până acum, și tipografia nouă va permite publicarea ei, Consiliul Eparhial, este învitat a se conforma avizului ce i-sa dat la Nr. 31 a actelor pro 1922.

Se predă comisiunei organizatoare.

Nr. 12.

Deputatul din cler Vasile Șpan constată că în protopopiatul Lupșei sunt o mulțime de parohii vacante, ale căror administratori cari depun o muncă îndoită, prin dispozițiile în vigoare sunt siliți să verse din veniturile acestor parohii, o parte însemnată în favorul fondului de pensii preoțesc, încât serviciile preoților administratori rămân aproape nerăsplătite. Cere revizuirea acestor vărsăminte în favorul preoților cari administrează parohii vacante făcând următoarea propunere: Din încredințarea preoțimei din tractul Lupșa fac propunerea de a se revizui prescrierile în favorul fondului de penziune preoțesc, ce s'au făcut pe baza veniturilor ce le-ar avea preoțimea din parohiile administrate ca vacante, subtrăgându-se din aceste venituri speșele cu deplasarea în acele comune, după cum a fost și în trecut.

Propunerea se predă comisiunei bisericești.

Nr. 13.

Deputatul Ion Fodorean prezintă adunării actele electorale a le alegerii deputatului din cler Andrei Ludu,

în cercul electoral Câmpeni, cari fiind în regulă propune

iar adunarea eparhială validează alegerea deputatului din cler asesorul Andrei Ludu.

Nr. 14.

Comisiunea bisericească prin raportorul său dr. Remus Furdui, raportează asupra raportului general al senatului bisericesc Nr. 2091/926.

Raportul fiind tipărit și distribuit se consideră de celit și se ia în desbatere specială.

Punctul 1 se aprobă, cu adusul ca în înconformitate cu legea de organizare bisericească, toate posturile vacante și prevăzute în lege să se ia în bugetul viitor și să se completeze.

La p. 4 deputatul Andrei Ludu cere ca pe viitor să se facă mențiune în raport și de localitățile unde se răspândește sectarismul.

Se primește

La punct 6. Deputatul Andrei Ludu propune pentru înlăturarea conviețurilor ilegale, măsuri de ordin general moral, cari să constrângă pe concubini la încheierea căsătoriei religioase.

Prea Sfinția Sa crede că astfel de măsuri ar naște reacțiuni și nu sunt eficace azi, când echilibrul moral nu este chiar normal. De altfel preoții au instrucțiuni cu privire la înlăturarea concubinatelor.

Tot în lăgătură cu acest punct deputatul Vasile Gan, propune chemarea protopopilor în conferințe, cari să dezbătă și problema concubinatelor.

Pt. 6 se primește cu observările și propunerile antevorbitorilor. Punctele 7—11 iau spre știre. Punctul 12 se primește cu întregirea, că pe viitor să se stăruiască pentru complectarea posturilor de secretari pe lângă protopopi. Punctele 13, 14 și 15 se iau spre știință.

Punctul 16 se primește cu întregirea comisiunii, ca pe viitor teologii de anul al III-lea și al IV-lea să meargă în propagandă religioasă, ținând predici și conferințe la serbători în parohiile cari vor cere atari misiunari și le vor suporta spesele.

La p. 17 comisiunea propune ca Sf. Paști să se împărtășască credincioșilor numai în măsura canonică, înlăturând alcoolizarea creștinilor în legătură cu împărtășirea și distribuirea Paștelor. Mai vorbește și deputatul Ion Fodorean, arătând că în unele localități din „Munții Apusni” este creștinescul obicei: Prânzul Paștilor sub patronajul preotului care ar fi bine să se păstreze. Prea Sf. Sa dă unele lămuriri și crede că acolo unde se abuzează se vor lua măsuri de îndreptare.

Punctul 17 se primește cu observările vorbitorilor.

La p. 18 Comisiunea este de părerea că la Cluj să se înființeze o școală de cântăreți. Tot de aceasta părere este și deputatul Zaharie Man, însă să se facă pe cheltuelile statului.

După lămuririle Prea Sf. Sale punctul 18 se primește neschimbat. Pt. 19 se ia spre știință.

Punctul 20 se primește cu adausul, ca protopopii cu prilejul inspecțiilor canonice să colecteze obiecte vechi pe seama

Museului eparhial. P. 21 se întregeşte cu propunerea ca „Renaşterea“ să aibă pagini de propagandă religioasă.

În fine întreg raportul general al Senatului bisericesc se declară primit şi se accludă la acte sub litera C). C)

Nr. 15.

În numele Comisiunii şcolare, raportorul Aurel Ciortea, prezintă raportul Consiliului eparhial Nr. 2092 din 1926 şi propune iar Adunarea eparhială decide:

Raportul Consiliului fiind tipărit şi distribuit între deputaţi se consideră cetit şi se primeşte de bază la desbaterea specială.

La punctul 1, raportorul semnalează faptul trist că 7 comune şi cătune nu se împărtăşesc de nici un fel de instrucţiune primară. Cere ca Consiliul eparhial să caute mijloacele materiale şi să înfiinţeze şcoli primare cu caracter confesional în aceste localităţi.

P. 1. se primeşte cu întregirea ca Consiliul eparhial să intervină la Ministerul Instrucţiunii ca să înfiinţeze şcoli primare în localităţile indicate în raport.

P. 2, se primeşte cu observarea că procentul mare de 54 la sută a copiilor fără nici un fel de instrucţiune primară, să fie făcut cunoscut opiniei publice ca un pericol cultural. Intenzificarea şcolarizării copiilor ar putea fi stimulată de căminurile şcolare în regiunile muntoase.

Tot în legătură cu frecventarea şi organizarea învăţământului primar mai iau cuvântul deputaţii: Dr. Petru Meteş, Zaharie Man şi Dr. Lazar Chirilă, Dr. Vasile Sava şi raportorul A. Ciortea.

Adunarea eparhială însărcinează Consiliul eparhial să intervină la guvern ca să

aproabe funcționarea preoților ca învățători cu preferința față de alți suplinitori acordându-li-se acestora nu numai leafa de bază ci și toate accesoriile lefei. Aceasta să se acorde tuturor funcționarilor bisericești, ca astfel să se desființeze analfabetismul din satele românești.

P. 2 și 3 se primesc cu observarea ca cifrele statistice să se grupeze în formă de tabelă spre a se putea mai bine face studierea și compararea lor.

P. 4 se primește cu observarea ca asupra clădirilor școlare închiriate să se facă învoieli ca astfel să sporească veniturile parohiilor.

Punctele 5, 6, 7, 8, și 9 de asemeni se primesc cu satisfacție că preoțimea a făcut o operă frumoasă adunând material prețios cu privire la catehizare. Astfel întreg raportul secțiunii școlare se declară de primit.

Nr. 16.

Deputatul Dr. Remus Furdul, cetește în numele comisiunii bisericești raportul Consiliului eparhial Nr. 2078/926 cu privire la starea și funcționarea Institutului Acadcmiei Teologice ortodoxe din Cluj, pe anul 1924—1925. Raportul cuprinde capitole importante: Partea didactică și educativă, economică etc. o icoană fidelă a prosperității institutului nostru teologic.

Raportorul propune, iar adunarea eparhială ia spre știință raportul, exprimând recunoștință conducerii și corpului profesoral al Institutului pentru munca depusă.

Nr. 17.

Dr. Sebastian Stanca dă cetire actului Consiliului eparhial Nr. 2420/926, cu privire la alegerea unui Con-

sistor spiritual eparhial, provăzut în art. 16 și 21 din legea de organizare bisericească, Consistor chemat să judece în toate procesele disciplinare ca instanță judecătorească și invită Sinodul a purcede în actuala sesiune la alegerea celor (3) trei membrii ordinari și a doi (2) membrii suplenți.

Adunarea eparhială consideră urgența și va purcede într'o viitoare ședință a sa la alegerea Consiliului spiritual eparhial, conform legii de organizare bisericească.

Nr. 18.

Tot deputatul Dr. Seb. Stanca citește și adresa Consiliului eparhial Nr. 1698/926 cu privire la aparținerea parohiilor Selnița și Inău din tractul Cetatea de Peatră și a parohiei Secătura tot din tractul indicat.

Adunarea eparhială aflând cererea parohiilor indicate de justă, hotărăște ca începând cu 1 Ianuarie 1927, parohiile Selnița și Inău să se încorporeze protopresbiteratului Lăpuș, iar parohia Secătura să se încorporeze tractului Dej.

Nr. 19.

Se prezintă de către deputatul Dr. Seb. Stanca adresa Consiliului eparhial Nr. 2082/926, cu privire la apartinența administrativă bisericească a filiei Gălăuțași din protopopiatul Reghinului, care filie a fost prin hotărîrea Consistorului Mitropolitan Nr. 322/925 Mitr. supusă jurisdicțiunei canonice a arhidiecezei, deși face parte din județul Murăș și din teritoriul eparhiei Clujului.

Adunarea având în vedere că filia Gălăuțași, a aparținut totdeauna la matera To-

plița, fiind ca distanță între ele numai 5 km. și având în vedere că azi, din punct de vedere administrativ, aparține județului Murăș, consideră hotărârea Consistorului Mitropolitan Nr. 322/925 de nemotivată și își susține toate drepturile asupra filiei Gălăuțași. O consideră ca făcând parte integrantă și azi din eparhia Clujului ca filie a parohiei Toplița. Se va interveni ca primăria comunei Gălăuțași să dea ordin ca cele 10 jugăre să le ia dela preotul Gheorghe Cerbu din Gheorgheni și să se deie preotului care face serviciile.

Nr. 20.

Deputatul Dr. Seb. Stanca comunică Adunării eparhiale faptul că comisiunea de organizare este des-complectată și propune a se completa cu noi membri.

Se aleg deci membrii ai acestei comisiuni, deputații : Andrei Ludu, Alexandru Iancu, Dr. Ioan Prodan și Dr. Gh. Pavel.

Ședința se ridică la orele 12 din zi.

D. M. S.

Președinte

Nicolae Ivan m. p.

Episcop.

Dr. Lazar Chirflă m. p.

notar.

ȘEDINȚA III.

ținută la 4 Maiu 1926.

Președinte :
Nicolae Ivan
episcop.

Notar :
Romul Popa.

Nr. 21.

Notarul dr. Lazar Chirilă citește procesul verbal din ședința a doua.

Se autentifică.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nr. 22.

Se prezintă cererile de concediu pe restul sesiuni ale deputaților dr. Ioan Mateiu, dr. Ioan Lupaș, Octavian Goga, Nicolae Vulcu, dr. Aurel Baci, dr. Eugen Nicoară, Liviu Popescu, Ioan Spânul, dr. Valer Moldovan, dr. Cornel Dărămuș, dr. Ioan Boer.

Concediile cerute se încuviințează.

Nr. 23.

Raportorul comisiunii financiare, Anastasiu Bejan, raportează asupra raportului Consiliului eparhial Nr. 2093/926. secția economică, și fiind acest raport tipărit și astfel cunoscut de membrii adunării eparhiale, propune să fie primit în întregime.

Adunarea eparhială primește în întregime și declară de aprobat acest raport.

Nr. 24.

Comisiunea financiară propune,

iar Adunarea eparhială statorește darea generală de cult începând cu 1 Ianuarie 1927 precum urmează :

1. pentru familii sărace Lei 2.—
2. Pentru familii cu stare bună și membrii comitetului parohial Lei 4.—
3. Meseriași, pensionari și arendași Lei 10.—
4. Preoți, învățători, notari, profesori Lei 20.
5. Protopopi, avocați, medici, prof. universitari, dir. de bancă, ingineri, întreprinzători, notari publici Lei 40.—

Deputatul Vasile Gan cu considerare la greutatea ce se ivește la încassarea sidoxiei (darea generală de cult) propune ca Ven. Consiliului eparhial să dea instrucțiuni preoților, ca încassările să se facă astfel ca să nu producă rezerez în rândurile credincioșilor.

Se primește.

Nr. 25.

Luând ca bază actul Consiliului eparhial Nr. 1308/926, comisia financiară propune majorarea taxei nou cununaților începând cu 1 Ianuarie 1927 la 10 Lei.

Deputatul Vasile Gan propune să se primească propunerea Consiliului eparhial în senzul ca taxa să fie majorată numai la 5.

Adunarea eparhială majorează taxa nou cununaților la 5 Lei, având a se încasa această taxă numai cu data de 1 Ianuarie 1927.

Nr. 26.

La propunerea Comisiei financiare,

Adunarea eparhială ia cu bucurie act
despre deschiderea tipografiei diecezane.

P. S. Sa comunică că contemplantă deschiderea
tipografiei cu ocazia ținerii adunării eparhiale, dar nu
s'a putut, invită însă membrii adunării să cerceteze în
particular această tipografie.

Nr. 27.

La propunerea comisiei financiare,

Adunarea eparhială primește bilanțul
Consiliului eparhial pe 1925 și dă Consiliu-
lui eparhial descărcarea cuvenită. Bilanțul
votat se aclude la acte sub litera *D*. D)

Prea S. Sa dă lămuriri că din fondul catedralei
s'au investit în lucrări 17 milioane și mai sunt în nu-
mărar încă 3 milioane, cari asemenea se vor investi în
lucrări.

Se ia act.

Nr. 28.

Comisiunea propune,

iar adunarea eparhială primește bugetul
fondurilor și fundațiilor pe anul 1926.
Bugetul se aclude la acte sub litera *E*. E)

Nr. 29.

Din tabloul donațiilor se constata o creștere de
2,467.694 Lei 13 bani, față de anul trecut, la care
șumă a contribuit Ministerul Cultelor cu 2,790.000 și
comisiunea financiară propune ca numele donatorilor

să se aducă la cunoștință credincioșilor în biserici în ziua de Anul nou a fiecărui an.

Adunarea primește propunerea comisiei.

Nr. 30.

În legătură cu actul Consiliului eparhial Nr. 2080/926, comisiunea propune ca pentru gestiunea alimentară și de întreținerea internatului Academiei teologice să se majoreze taxa dela 4.000 Lei la 8.000 Lei și să se invite Consiliul eparhial a cere un ajutor, extra-bugetar dela stat, și întrucât ar primi să se reducă taxele în raport cu suma ce se va primi.

Deputatul Vasile Gan constată că urcarea taxei ar atrage după sine împuținarea numărului studenților.

Adunarea eparhială acceptând propunerea Consiliului eparhial majorează taxa deocamdată la 6.000 Lei și invită Consiliul eparhial ca în numele adunării eparhiale să ceară un ajutor extraordinar dela stat și dacă nu se va primi întreg ajutorul cerut să se majoreze taxa pe semestrul II în proporția cheltuielilor.

Nr. 31.

Comisiunea financiară propune ca adunarea eparhială să ia cu plăcere la cunoștință că în urma stărinței dela centru s'au început lucrările de case parohiale, iar la altele sau făcut reparații corespunzătoare. Invită consiliul eparhial să continue pe calea începută până la înfăptuirea întregii opere.

Încât privește planul tip, comisiunea îl recomandă

După deslușirile date de P. S. Sa, adunarea primește propunerea comisiei și

planul tip al caselor parohiale, invitând Consiliul eparhial, să caute a se pune, în aplicare acest plan.

Nr. 32.

Comisia financiară propune ca adunarea eparhială să invite Consiliul eparhial, să continue demersurile începute, și la noul guvern, în ce privește înzestrarea parohiilor cu pământ și la continuarea executării reformei agrare să se țină cont de doleanțele preoțimei și a bisericii noastre. P. S. Sa comunice, că pe lângă toate intervențiile, chiar contrar unor dispozițiuni ministeriale, organele executive ale reformei agrare, n'au satisfăcut nevoile bisericii noastre.

Adunarea eparhială primește propunerea comisiei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nr. 33.

Comisia financiară propune și roagă Adunarea eparhială ca să stăruie și să intervină pentru ameliorarea salarelor preotești, cari nici pe departe nu sunt în raport cu lipsurile și greutățile traiului de azi. Deputatul Vasile Gan propune, ca preoților dela munte să li sedea echivalentul în număr al venitelor sesiunilor parohiale cu cari sunt înzestrate parohiile dela șes, și de cari nu pot beneficia parohiile muntoase.

Adunarea eparhială primește propunerea cu adausul deputatului Vasile Gan.

Nr. 34.

Raportul comisiei organizatoare, deputatul Vasile Gan propune ca raportul Consiliului eparhial plenar Nr. 2090/926. fiind tipărit și considerându-se ca cetit

să se ia la cunoștință, și să se primească în general, iar în special propune, și adunarea eparhială decide:

Considerând că legile bisericești nu sunt complete și biserica ortodoxă din cauza aceasta în multe privințe e tot încătușată încă și nu-și poate lua avântul necesar dezvoltării sale, adunarea eparhială roagă Sf. Sinod să intervină ca cu posibila grabă să se voteze legile bisericești ce ne mai lipsesc, de către organele competente.

Partea raportului, referitor la Catedrală, fiind și raport special, propune să se ia la cunoștință.

Adunarea primește propunerea.

Raportul asupra vizitațiilor canonice făcute de P. S. Sa la propunerea raportorului se ia la cunoștință și Adunarea eparhială dorește P. S. Sale deplină sănătate să le poată continua și în acest an spre binele și înflorirea bisericii noastre.

Comisiunea propune ca Consiliul eparhial să evidențieze cari protopopiate sunt în condițiuni de a se desvolta și să se arate și progresele făcute.

Deputatul Andrei Ludu constată că datele statistice scot în relief dezvoltarea și progresul din singuraticile protopopiate.

Comisiunea organizatoare propune, iar

Adunarea eparhială prin ridicare dă expresie regretelor simțite pentru pierderea prin deces a protopopului Iosif Gomboș din Câmpeni și a celorlalți funcționari bisericești decedați.

La propunerea Comisiei organizatoare,

Adunarea eparhială decide și invită Consiliul eparhial ca să intervină la locurile

în drept pentru asigurarea de locuințe pentru preoții și profesorii dela centre.

Comisiunea organizatoare propune, iar

Adunarea eparhială luând cu bucurie act despre deschiderea Tipografiei eparhiale, aduce mulțumite P. S. Sale pentru stăruința depusă în scopul acesta.

În legătură cu acțiunea întreprinsă de Academia română pentru unificarea limbii religioase, comisiunea propune, ca să nu se introducă cuvinte neuzate în limba noastră.

Deputatul Petru Meteș propune să se dea autorizație Consiliului eparhial ca în toate actele să se introducă noii termeni introduși prin legea și statutul de unificare.

Adunarea eparhială primește propunerea comisiei cu adaosul propus de deputatul Dr. Petru Meteș.

Nr. 35.

Deputatul Alexandru Lăpedatu prezintă raportul Consiliului eparhial asupra Catedralei și la propunerea comisiei,

Adunarea eparhială îl aprobă și dă Consiliului eparhial descărcarea cuvenită. P. S. Sa și Adunarea eparhială exprimă mulțumită specială d-lui fost ministru Alexandru Lăpedatu pentru deosebită sollicitudine manifestată față de problema Catedralei și pentru donațiunile făcute.

Nr. 36.

Raportorul Comisiei organizatoare, Andrei Ludu, citește raportul Consiliului eparhial privitor la fondul de pensii eparhial și prezintă proiectul de statute.

La discuție iau parte deputații: Vasile Șpan, Vasile Gan, Dr. Vasile Sava, Dr. Alexandru Dragomir, Joil Ghiurișan, Aurel Ciortea și Aurel Muntean.

Adunarea eparhială primește proiectul de statute cu modificarea propusă de deputatul Vasile Șpan, ca văduvele și orfanii de preoți după 35 ani de serviciu, să se pensioneze cu pensia întreagă. Statutul se aclude la actele adunării sub litera F).

F)

Nr. 37.

Raportorul Dr. Seb. Stanca raportează asupra propunerii deputatului Vasile Gan de a se tipări toate blanchetele pentru datele statistice și propune ca după ce va fi tipografia pusă în activitate să se alcătuiască blanchete tipărite pentru toate aceste date, și să se dea o instrucție privitoare la adunarea acestor date.

Adunarea eparhială primește propunerea comisiei, și fiind propunerea făcută, a deputatului Vasile Gan, acesta este invitat a da mână de ajutor în alcătuirea acestor blanchete.

Nr. 38.

Raportorul Comisiei bisericești Vasile Șpan, prezintă raportul Consiliului eparhial asupra regulamentului pentru examenul de calificare al absolvenților Academiei Teologice.

Deputatul Dr. Ioan Pașca înainte de a se citi regulamentul proiectat pentru ținerea examenelor de calificare, propune ca să nu se voteze un regulament nou, ci pentru uniformitate să se accepte regulamentul Arhidiecesei, iar la examene să asiste și profesorii Academiei Teologice și peste tot aceste examene să fie publice.

Deputatul Dr. Vasile Sava arată obligativitatea acestor examene din punct de vedere canonic.

La discuție ia parte deputatul Ion Micu și Andrei Ludu. Acesta propune ca să se mai adaugă un articol nou la regulament în înțelesul căruia după absolvirea Academiei teologice, candidații de preot numai după o practică de 6 luni să fie admiși la examenul de calificare.

Adunarea eparhială primește regulamentul privitor la examenul de calificare al candidaților de preoți fără modificare.

Examenele nu vor fi publice, profesorii Academiei teologice însă pot asista la aceste examene.

Cu considerare la lipsa de preoți deocamdată absolvenții Academiei teologice se vor putea admite imediat după absolvire la examenul de calificare.

Ședința se ridică la ora 1 p. m., anunțându-se ședința proximă pe ora 4 p. m.

D. m. s.

Nicolae Ivan m. p.
Episcop.

Romul Popa m. p.
notar.

ȘEDINȚA IV.

ținută în 4 Maiu 1926.

Președinte :
Nicolae Ivan
Episcop.

Secretar :
Partenie Duca

Ședința se deschide la ora 16.

Nr. 39.

Înainte de a se intra în ordinea de zi, deputatul Dr. Lazar Chirilă prezintă Adunării Eparhiale următoarea interpelare: „În două sesiuni consecutive ale Adunării noastre eparhiale am avut onoarea a pune chestiunea bisericii Universității din Cluj, al cărei proprietar de drept ar trebui să fie Statul nostru, fără a putea avea fericirea că această biserică va intra vreodată în posesiunea bisericii ortodoxe-române.

Conform actelor sinodale din 1923, 1924 și 1925 ale Adunării eparhiale, am cunoștință că chestiunea și azi este nerezolvată și probabil că speranțele noastre de a ne spori localurile de rugăciune cu acest Sion, vor încerca încă o desiluzie pe lângă multe altete, când neamul nostru nu poate intra definitiv în patrimoniul tuturor drepturilor sale.

În consecință îmi iau voie a ruga pe Prea Sf. Sa Domnul Episcop, Președintele Adunării noastre, să binevoiască a pune în cunoștință de cauză Adunarea

eparhială cu interminabila chestiune a bisericii Universității din Cluj. Îl rugăm să nu obosească de loc, până când această biserică nu primește deslegarea potrivită ce pretind interesele bisericii noastre strămoșești“.

Prea Sf. Sa Domnul Episcop aduce la cunoștința Adunării eparhiale, că dela data, când chestiunea aceasta a format obiect de discuție în ședințele adunărilor eparhiale și până în prezent, n'a întrelăsat nici un moment de a convinge forurile competente, despre pretențiunea justă a Bisericii noastre și promite a interveni din nou la Ministerul Cultelor, pentru soluționarea în mod favorabil a acestei chestiuni.

Deputatul Dr. Lazăr Chirilă ia la cunoștință răspunsul Prea. Sf. Sale.

Adunarea eparhială ia act de cele comunicate de Prea Sf. Sa și invită Consiliul eparhial, ca să prezinte în sesiunea viitoare — un raport detaliat relativ la această chestiune.

Nr. 40.

Comisiunea bisericească prin raportorul Zaharie Man, raportează asupra raportului Consiliului eparhial Nr. 2079/926 relativ la proiectul „Normativului Institutului Academiei Teologice ort. rom. din Cluj“.

Înainte de a se intra în discuția „Normativului“ deputatul Dr. Ioan Pașca face următoarea propunere: „Normativul Internatului Teologic ort. rom. din Cluj, făcut de Consiliul eparhial, ca senat bisericesc, în ședința din 2 Octomvrie 1925 și aplicat ca provizoriu în anul școlar 1925/26, să fie aplicat tot ca provizor și pentru anul școlar următor ca astfel să se poată expe-

rimenta mai bine și numai adunarea eparhială din anul viitor să-l legifereze în mod definitiv.

Adunarea eparhială primind propunerea dep. dr. Ioan Pașca, decide ca „Normativul Internatului Academiei Teologice, să se legifereze în Adunarea eparhială din anul viitor.

Nr. 41.

Comisiunea bisericească, prin raportorul Petru Popoviciu, raportează asupra propunerii deputatului Vasile Span ca ațecă: „Să se revizuească prescrierile în favorul fondului de pensiuni preoțesc ce s'au făcut în baza venitelor ce le-ar avea preoțimea din parohiile administrate ca vacante.“

Adunarea eparhiala decide ca preoții cari sunt minimal retribuiți să prezinte cererile din caz în caz Consiliului eparhial, care după examinarea acestora va face toate înlesnirile posibile astfel, ca preoțimea să nu fie împusă cu taxe exagerate în favorul fondului de pensiuni.

Nr. 42.

Urmează la ordinea zilei alegerea Consistorului spiritual eparhial.

Prea Sf. Sa citește dispozițiile art. 150 din statut referitor la atribuțiile membrilor din Consistorul spiritual eparhial, spre a lua cunoștință de aceste, toți deputații sinodali.

Ședința se suspendă pe 5 minute pentru consultare. După redeschidere se procedează la actul alegerii alor 3 membrii ordinari și 2 suplenți în Cnsistoriul Spiritual Eparhial pe un period de 5 ani. Se designează

2 bărbați de încredere în persoana deputaților Petru Popoviciu și dr. Remus Furdui.

Votează 40 deputați, iar din voturile date întru-nește:

I. Ordinari:

1. Ștefan Meteș	35	voturi.
2. Teodor Cotuțiu	34	„
3. Simeon Vasinca	39	„
4. Ștefan Gheție	1	„
5. Ioan Garun	2	„
6. Ioan Fodorean	1	„
7. Vasile Șpan	3	„
8. Patriciu Curea	1	„
9. Dr. Andrei Buzdug	1	„

BCU Cluj (Central University Library Cluj)

II. Supleanți:

1. Vasile Șpan	36	voturi.
2. Ioan Fodorean	38	„
3. Teodor Cotuțiu	3	„
4. Ștefan Meteș	1	„

O bilă a fost albă.

Prea Sf. Sa declară aleși în Consistorul Spiritual pe următorii: *a)* ordinari: Ștefan Meteș, Teodor Cotuțiu și Simeon Vasinca: *b)* supleanți: Vasile Șpan și Ioan Fodorean, dând aprobarea sa arhierescă.

Nr. 43.

Comisiunea financiară, prin raportorul Anastasiu Bejan face următoarea propunere:

Să se voteze 1000 Lei pentru spesele de birou, iar deputaților diurne și spese de călătorie în modul

următor: pentru deputații externi 300 Lei, iar pentru interni 150 Lei la zi, plus cheltuelile de călătorie — efective.

Se primește.

Nr. 44.

Autenticarea procesului verbal din ședința a IV, se va face în ziua de 5 Mai ora 11 în sala de ședinie a Consiliului eparhial.

Fiind lucrările adunării eparhiale terminate Prea Sf. Sa închide sesiunea la ora 17:20 mulțumind deputaților pentru interesul arătat în cursul debaterilor și-i roagă ca și în viitor, să dovedească același interes pentru toate problemele bisericii noastre ortodoxe, având cea mai mare mulțumire sufletească de a fi contribuit cu o părticică cât de modestă la soluționarea tuturor problemelor de interes bisericesc și cultural.

Cuvintele Prea Sf. Sale sunt primite cu o vie satisfacție, fiind îndelung ovaționat.

În numele adunării eparhiale deputatul Vasile Gan mulțumește Prea Sf. Sale pentru înțeleapta conducere a debaterilor precum și pentru munca intensivă depusă, fără preget în interesul unei exemplare organizații prin înființarea aproape a tuturor Instituțiilor de cultură și-i urează în numele adunării, viață lungă, deplină sănătate spre a-și vedea opera începută încununată de cel mai strălucit succes.

D. m. s.

Nicolae Ivan m. p.
episcop.

Partemie Duca m. p.
notar.

Proces-verbal

dresat în birourile Consiliului eparhial ortodox român din Cluj, în ziua de 5 Mai 1926, în cauza verificării proceselor verbale din şedinţele Adunării eparhiale din 4 Mai 1926.

Prezenţi subscrişii :

Şedinţa se deschide la orele 11 a. m.

Nr. 1.

Dr. Vasile Sava notar general citeşte procesul-verbal al şedinţei a treia din 4 Mai 1926.

Se autentică.

Nr. 2.

Partenie Duca notarul şedinţei a IV-a dela 4 Mai 1926, citeşte procesul-verbal al acestei şedinţe.

Se autentică.

Şedinţa se încheie la orele 11¹/₂ din zi.

D. m. s.

Nicolae Ivan m. p.
episcop.

Dr. Vasile Sava m. p.
notar general.

Dr. Al. Dragomir m. p.
Ioan Varga m. p.
Partenie Duca m. p.
Al. Lepădatu m. p.
Vasile Gan m. p.
Dr. Ioan Paşca m. p.
Grig. Pletos m. p.

Zaharie Man m. p.
Antoni Mandel m. p.
Dr. Sebastian Stanca m. p.
A. Ludu m. p.
Petru Popoviciu m. p.
Dr. Petru Meteş m. p.

Acluze.

A.

Nr. 2555/925 Pres.

NICOLAE

Din mila lui Dumnezeu Episcopul Eparhiei ortodoxe-române a Vadului, Feleacului și Clujului.

Iubitului cler și popor al Eparhiei Noastre, Iubiților și Onoraților deputați ai Adunării eparhiale: dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul Nostru Isus Christos.

In baza Art. 134 din Statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române, convocăm și prin aceasta declarăm de convocată Adunarea ordinară a Eparhiei Noastre în biserica ortodoxă-română din Cluj pe *Dumineca V-a după Paști a Samarinencii, 2 Maiu 1926*, la 9 ore antemeridiane, când se va începe serviciul divin, iar după aceasta va urma deschiderea Adunării în localul, care se va designa spre acest scop.

Cluj, la 12 Aprilie 1926.

Nicolae Ivan m. p.
episcop.

Art. 8. Toți deputații aleși sunt datori a se înfățișa pe ziua deschiderii Adunării, sau în cazuri grave de împiedecare, ași justifica în scris absența. — Cei prezenți sunt datori a participa la Ședințele Adunării, a lua parte la lucrările ei, a primi alegerile și însărcinările date lor, dela cari numai Adunarea îi poate dispenza. — Deputații, cari nici nu-și justifică absența cu probe demne de crezământ, nici nu se înfățișează la Adunare în decurs de 5 zile dela desehiderea ei, se consideră, că au renunțat la mandat. Concediu pe 3 zile poate da președintele, iar pe timp mai îndelungat numai Adunarea. Pe timpul absenței nu se dau diurne. Cererile de concediu se rezolvă îndată.

B.

Cuvântul de deschidere a P. Sf. Sale Domnului Episcop Nicolae Ivan.

„CHRISTOS A ÎNVIAT!“

Domnilor Deputați!

Pătruns de sentimente de adâncă mulțumită către Dzeu, salut pe Onorații reprezentanți ai clerului și poporului nostru, întruniți în sesiunea a VI-a ordinară a Adunării eparhiale dela reînființarea Eparhiei noastre, ca să Vă dăm seama despre munca ce am săvârșit în anul trecut și să aflăm împreună și în frățească conlucrare calea și mijloacele necesare pentru a continua această muncă în condiții și mai mulțumitoare.

După legea nouă de organizare a bisericei, Vă va fi surprins schimbarea terminului pentru adunările eparhiale la o dată fixă pentru Dumineca a V-a a Samarincii. Acest termin l-am aflat din toate punctele de vedere mai potrivit, căci ne dă puțința celor dela conducerea Eparhiilor să prezentăm, după sfintele sărbători ale Paștilor în tihnă și liniște rapoartele noastre și să nu fim nevoiți asupra zilelor mari ale prasnucului Invierii să facem lucrări de birou cu precădere, când sufletele noastre trebuie să se înalțe spre momentele cele mai grele ale patimilor Mântuitorului și să ne bucurăm de clipele cele mai sublime din viața lui, învierea cea de a treia zi.

Revenind la problemele cari ne preocupă, constat,

că cu toate piedecelile ce ni se pun din toate părțile, mergem pe calea binelui și progresului. Instituțiile noastre bisericesti dela centru și din parohii urmează cursul lor normal, poporul stă neclintit ca stâncă în mijlocul valurilor mării, ca zid de apărare.

Tipografia Diecezei instalată în casele noastre va începe să lucreze și vom avea prin ea un nou mijloc de propagandă culturală și religioasă.

Nemuțumirile din 3—4 sate din Munții Apuseni, sperăm, că vor fi potolite și agitațiile sectarilor nu vor mai prinde teren.

După organizarea bisericeii pe temelii noi, credeam, că se va putea vota și legea cultelor, ca să ieșim de sub înădușitoarele legi ungurești, cari se pun în drumul dezvoltării noastre. Dar meșterii în întrigi și cu legături au știut zădărnici votarea în parlamentul trecut și am rămas și azi sub legile chinuitoare.

Clerul nostru, care își face datoria de apostoli, e nepăstuit, bisericile noastre scurtate prin reforma agrară cu sute și mii jugăre, iar politicienii, cari nucunosc referințele de aici și mucenicia noastră, nu-și dau seamă, ce păcate de moarte și strigătoare la cer fac, când ne țin gâtuiți și azi și ne reduc la biserică dominată și nu dominantă.

Apelez la frunțașii bisericeii noastre, de aici, să nu stea indiferenți și cu mânilor încrucișate. Chemăm pe toți în ajutor, să scoatem biserica din starea de umilință de azi.

Jandarmii ne molestează, organele administrative ne persecută, agronomii și consilierii dela reforma agrară aproape toți au dat mâna cu dușmanii noștri seculari, sectarii se bucură de privilegiu, aduc bani din străinătate, ca să desbina poporul, zidesc palate, instalează

case de rugăciuni pompoase și tipografii, scot broșuri calendare de conținut contrar legilor statului, în care Episcopii sunt insultați cu aprobarea censorilor, procurorii români, împart gratuit aceste produse veninoase, și noi, stăm în fața acestor uneltiri mai mult ca neputincioși.

Să ne dăm mâna ca frații, să ne ridicăm unul ca unul și să facem să amuțească uneltirile viclene și să ducem la biruință legea cultelor, care să ne asigure liniștea și prosperarea bisericei.

Catedrala noastră se înalță măiestros spre culmile cerului, și anul acesta, cu ajutorul lui Dumnezeu, sperăm să vedem crucile vestitoare de biruință, așezate la locul de cinste, iar clopotele vestind prin sunetul lor armonios mărirea lui Dumnezeu. Numele Domnului fost ministru A. Lepădatu va fi înscris cu litere neșterse în istoricul Catedralei, dându-ne în împrejurări grele financiare ajutorul maximal posibil pentru înfăptuirea idealului măreț. Cu lucrările mergem încet și dacă nu vom putea obține un ajutor mai însemnat probabil că va trebui să luăm alte hotărâri pentru terminarea mai grabnică a lucrărilor.

Și mai greu o ducem cu internatul institutului teologic, plasat în o casă cu chirie dela municipiul Cluj.

Până ce nu vom primi competența diecezei din fondurile comune cu arhidieceza, chestia zidirii seminarului stagnează, și înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor trecem toată răspunderea asupra celor ce ne pun piedecă la înfăptuirea unei necesități, care nu e vanitate, ci lipsa simțită.

Venerabilul Sinod are cuvântul, să se rezigneze față de categoricul „*non possumus*“, sau să ridice glasul de protest, care să se audă.

Premiând aceasta, declar sesiunea a VI-a deschisă.

C.

Raportul

Consiliului eparhial din Cluj, către adunarea eparhială 1926.

I.

Raport general.

Nr. 2090/926.

Onorată Adunare Eparhială!

În temeiul dispozițiilor legii noastre bisericești în vigoare, ne luăm voe a Vă prezenta în cele următoare, rapoartele convenite despre activitatea Consiliului eparhial în anul 1925 :

1. *Organizarea bisericii.* Inregistrăm cu deosebită mulțumire sufletească acest mare eveniment istoric desăvârșit în cursul acestui an. Proiectul de organizare a trecut prin congresul național bisericesc, prin Sfântul Sinod, cameră și senat și a fost legiferat primind sancțiunea preaînaltă prin decretul regal Nr. 1402 din 4 Mai 1925. Legea a fost promulgată în Monitorul oficial Nr. 97 din 6 Mai 1925. În temeiul acestei legi sau organizat toate eparhiile din țară. Eparhia noastră încă s'a conformat acestei legi. În 16 Nov. s'a ținut adunarea eparhială extraordinară pentru alegerea celor șase

deputați la congresul național bisericesc din București. Ce privește adunarea eparhială și corporațiile bisericești, espirând cu anul acesta mandatul acestora, Consistoriul va lua măsurile necesare pentru ca să se săvârșească alegeri noi pentru restul periodului de cinci ani, în toate corporațiile bisericești, conform art. 9 din lege și art. 130 din Statut.

2. *Patriarhatul.* Aceiaș importanță istorică pentru întreagă biserica ortodoxă o are înființarea patriarhatului. Actul de înființare a fost ratificat de Sf. Sinod și de corpurile legiuitoare și sancționat de Maiestatea Sa Regele. Investirea I. P. S. S, patriarhului Miron s'a săvârșit la 1 Nov. în cadrul unor solemnități deosebite. Consistoriul nostru plenar a luat act de acest eveniment cu multă bucurie. La solemnitate a luat parte și P. S. Sa episcopul nostru.

3. *Catedrala* noastră din Cluj și-a continuat lucrările și în anul acesta conform îndrumărilor Sinodului eparhial. Constatăm că aceste lucrări progresează în condiții deplin satisfăcătoare. Despre aceasta ne luăm voie a prezenta raport special.

4. *Vizitații canonice.* P. S. S. Episcopul nostru însoțit de membrii consistorului a făcut deplasări în Turda, Huedin, Alba-Iulia, Cornățel, Nasna, Berghia, Iclandul-mare, Bandul-de-Câmpie, la punerea pietrii fundamentale a bisericii din Târgul-Mureș și sfințirea bisericilor din Bucerdea-Vinoasă, Feiurd și Vad. Boala de care a suferit, l-a împiedecat dela alte deplasări proiectate. Pe lângă cele de mai sus a luat parte activă la toate festivitățile din Cluj, la serbătorile naționale, la inaugurarea institutului orbilor, ținând cuvântări instructive, a dat de repețite ori pastorale cătră credincioși, așa la prasnicele împărătești, precum și în

chestiunea calendarului, a disciplinei interne bisericești, a sectelor și a propagandei religioase. A luat parte la comemorarea Sinodului ecumenic dela Nicea ținută în Iași la 11 Octomvrie, iar în Senat a ținut o cuvântare în legătură cu proiectul de reformă administrativă.

5. *Academia teologică.* Conform hotărârii Sinodului eparhial din anul trecut institutul teologic a fost transformat în Academie teologică și s'a inaugurat la 4 Octomvrie 1925. Cu încheierea primului an de activitate al Institutului teologic au terminat cursul al treilea 16 candidați. La sfârșitul anului s'a ținut primul examen de calificare, la care s'au prezentat 12 absolvenți. Au fost promovați 8 cu foarte bine, 4 cu bine. Prezentăm și raport special.

6. *Protopopiate* avem în eparhie 16. Din aceste s'au întregit în cursul anului protopopiatul Cluj, fiind introdus ca protopop Nicolae Vasile și protopopiatul Alba-Iulia cu protopopul Alexandru Baba. În tractul Cetatea de Piatră a fost ales protopop Alexe Latiș, confirmat de Consistor în ședința sa din 8 Aprilie.

Aparținerea parohiilor din Alba-Iulia a fost conform legilor definitiv soluționată și din partea Statului în favorul eparhiei noastre.

7. *Case noi.* Imobilele Consistorului au sporit în anul acesta cu două edificii noi. S'a cumpărat casa din strada Avram Iancu Nr. 6 în valoare de un milion și jumătate lei, în care s'au instalat salele de cursuri ale Academiei teologice. În strada Baba Novac s'a zidit un edificiu nou pe seama tipografiei. Astfel eparhia dispune acum de cinci edificii în Cluj (afară de catedrală).

8. *Statul personal* al Consistoriului a pierdut în anul acesta pe jurisconsultul dr. Teodor Popescu, care a reposat. În locul vacant a fost ales dr. Petru Meteș.

Din cauza lipsei de locuințe nu s'a putut întregi definitiv postul de preot-misionar și trei posturi de profesori de religie.

Alte confesiuni sprijinite de autoritățile locale au putut dobândi cu ușurință locuințe pentru preoți și profesori, noi.... durere am fost lipsiți total de acest sprijin binevoitor.

9. *P. S. episcop Ion I. Papp* dela Arad a reposedat în 20 Ianuarie 1925, lăsând întreagă averea de peste un milion lei pe seama eparhiei sale. Eparhia noastră și-a trimis delegați la actul înmormântării. Scaunul vacant a fost întregit cu P. S. S. episcopul dr. Grigorie Comșa.

10. *Episcop militar.* Scaunul vacant de episcop militar a fost întregit în cursul anului prin P. S. S. dr. Ioan Stroia, fost protopop al Sibiului și asesor în senatul bisericesc al Consistoriului arhidiecezan.

11. *La congresul dela Stockholm*, unde s'au întrunit reprezentanții bisericilor din aproape toate statele a luat parte și o delegație a bisericii noastre în frunte cu metropolitul Nicolae Bălan. Eparhia noastră a fost reprezentată prin dl profesor universitar și protopop, asesor consistorial, azi ministru al Sănătății și Ocrotirilor, dr. Ion Lupaș.

12. *Biserica încoronării dela Alba-Iulia* reclamată de arhidieceza Sibiului a fost definitiv atribuită de Sf. Sinod eparhiei noastre.

13. *Mănăstiri.* S'au inactivat pe teritoriul eparhiei noastre două mănăstiri, una la Dragomirești în Maramurăș și una la Vad, vatra vechei noastre episcopii, fiecare cu câte un ieromonah. În organizare este mănăstirea dela Toplița înființată de I. P. Sa Patriarhul, și una la Rohia, unde s'a ridicat și o biserică destul de spațioasă care se va sfinți în anul acesta.

14. *Tipografia.* Din mijloacele strânse în cursul anilor trecuți am putut înființa în anul acesta tipografia noastră proprie, care va fi unul din factorii auxiliari cei mai puternici ai eparhiei noastre. În această chestiune prezentăm raport special.

15. *Unificarea limbei religioase.* Acțiunea întreprinsă de Academia Română din București a fost aprobată de Sf. Sinod, care și-a designat reprezentanții săi, Eparhia noastră a aderat la aceasta.

16. *Acte* au intrat la Consistoriul nostru în cursul anului 7756 cu 388 mai puține ca în anul trecut.

17. *Ședințe* s'au ținut în total 58. Din aceste 9 plenare, 21 bisericești, 5 școlare și 23 epitropești. În aceste ședințe s'au enunțat 631 concluse meritorice cari s'au și executat.

Cluj, din ședința plenară ținută la 8 Aprilie 1926.

Nicolae Ivan m. p.
episcop.

Laurențiu Curea m. p.
secretar.

II.

Secția bisericească.

Nr. 2091/926.

Despre activitatea secției bisericești ne luăm voie a prezenta următorul raport:

1. **Statul personal.** a) În centru pe lângă episcopul diecezan funcționează doi consilieri titulari, referenți, protoierei, un consilier titular referent, arhidiacon; un secretar presbiter, consilier onorar, un exactor protoiereu, consilier onorar; un casar presbiter, consilier o-

norar; un protocolist-expeditor, diacon; un arhivar, diacon; un contabil, doi funcționari, o funcționară și o dactilografă. b) În eparhie avem: 15 protopopi, parohi, un administrator protopopes, 3 protopopi onorari, 242 parohi, 63 administratori parohiali permanenți, 5 capelani, 1 preot pensionat, 42 preoți văduvi, 16 clerici în alte funcțiuni, 6 preoți ieromonahi, 62 preotese văduve, 276 soții de preoți, 822 copii de preoți, 28 orfani de preoți. Au murit în 1925, 10 preoți.

2. Parohii avem: 377 matere, 109 filii. S'au înființat 6 parohii noi și 5 filii noi. S'au întregit 18 parohii. Parohii vacante avem în total 73. P. S. S. Episcopul a hirotonit 23 preoți noi. Hirotesiri de protopopi 2.

3. Populația ortodoxă. În eparhie avem 63.669 familii cu 150.512 bărbați și 147.557 femei, total 298.069 suflete. Din aceștia copii până la 7 ani, 19.988, copii de școală 44.901. Știu ceti și scrie 75.314 bărbați, 63.264 femei. În total 138.578, adică din totalul de 279.080 suflete, peste 7 ani 49%. Familiile au sporit cu 199, sufletele cu 5081.

4. Treceri religioase au fost la noi dela gr.-cat. 1711, reformați 4, evrei 1, sectari 6, rom. cat. 2; în total 1724. Dela noi au trecut la gr. cat. 6, la sectari 105, în total 111.

5. Căsătorii s'au încheiat la biserică și forurile civile 2987, numai civile 95, în total 3082. Din acestea au fost 482 mixte. Căsătoriile au sporit cu 298.

6. Conviețuiri ilegale 1849. Au sporit cu 35.

7. Nașteri. Legale: băeți 4591, fetițe 4323, total 9014. Ilegale: băeți 447, fetițe 450, totalul 897. Totalul nașterilor face 9911. Au scăzut nașterile cu 245, iar cele nelegiuite cu 81.

8. Morți. Bărbați 3071, femei 2868. De moarte silnică bărbați 54, femei 9. Total 6002. Au murit cu 208 mai mulți ca în anul trecut.

9. Procese de divorț s'au pertractat și finalizat cu desfacerea căsătoriei 221, cu 8 mai multe ca în anul trecut.

10. Procese disciplinare s'au finalizat 11, în curs 4.

11. Sinoadele protopopești și parohiale s'au ținut toate.

12. Vizitații canonice au făcut protopopii în 330 parohii, în total 870 deplasări. După ce acestea nu se pot face cu efect decât în Dumineci și sărbători, iar protopopii fiind și parohi, parohiile centrale sunt nevoite să se lipsească de mulțori de prezența parohului. Statorindu-se în noua lege posturi de secretari-preoți pe lângă protopopi, consistoriul a intervenit la Stat pentru sistemizarea și înactivarea acestor posturi.

13. Sfințiri de biserici. S'au sfințit bisericile noi din Bucerdea-Vinoasă, Deda-Bistra, Borcut, Vad, Feiurd și capele în Ghiriș și Sovata.

14. Revenirea la ortodoxie. Curentul de revenire se manifestă mai viu în toate părțile eparhiei. Au revenit la biserica noastră 1714 suflete. Între acestea și doi preoți gr. cat.

Pentru împiedecarea curentului se fac eforturi mari din partea celor interesați. Iar noi din cauza imposibilității de-a le da preoți și mijloace pentru organizarea lor, nu avem putința de-a le satisface dorința tuturor, celor ce solicită trecerea.

În cauza diferendului cu gr. catolicii din Maramurăș pentru edificiile bisericesti Curtea de casație din București a decis definitiv, că acestea trec în proprietatea noastră.

Avem nădejdea, că nedreptatea legilor ungurești se va șterge prin o nouă lege a cultelor, care nu mai poate întârzia și care va reglementa această problemă just și echitabil.

15. Instituții filantropice. Pe teritoriul eparhiei funcționează 14 spitale de stat, 4 județene, 4 sanatoare și clinicile din Cluj, cu circa 4000 bolnavi ortodocși.

Penitenciare pe lângă judecătorii și tribunale sunt 12 cu 800 delicvenți și două institute de corecțiune pentru minori cu 150 ortodocși. Orfelinate 7 cu 300 ortodocși, două dispensare cu 20 ortodocși, o instituție pentru orbi cu 70, una pentru surdo-muți cu 30 ortodocși; 16 despărțăminte cu 163 agenturi ale „Astrei“, 37 reuniuni de femei, 8 cooperative, 4 reuniuni de temperanță, 5 sfatul păcii.

16. Sectarismul. Pe teritoriul eparhiei noastre există cinci secte: / Bapțiști 4365, adventiși (Sâmbătari) 438, studenți în biblie 262, mileniști 47, pocăiți 1598, total 6737. Dintre acești sunt trecuți dela biserica noastră în total 784. Cauzele sunt propaganda deșantată a proselitiștilor. Deși Statul a dat ordine de reglementare a sectelor, constatăm, că organele inferioare nu-i dau atenția cuvenită, cu toate că s'a dovedit de repetite ori tendința sectarilor de a submina nu numai biserica, ci însuși Statul. Propaganda iredentismului se face tocmai prin secte. Biserica nu are alt mijloc de contra propagandă decât cuvântul evangheliei. În acest scop consistoriul nostru a instituit în fiecare tract misionari. Preoțimea a început să se preocupe serios de problema aceasta. În consecință se semnalează o stagnare generală a trecerilor la sectari.

Din totalitatea populației sectarii fac 4%, iar sectarii ortodocși cam $\frac{1}{2}\%$. O propagandă, sistematică și

intensă, ajutată de organele Statului, va putea pune stavilă definitiv propagandei sectare. Am dat de repețite ori îndrumări și instrucții preoțimei în această cheștiune.

17. Alcoolismul. Pe teritoriul eparhiei noastre sunt 1862 cârciume. Față de situația dinainte de 1919 cu 1594 cârciume, constatăm un spor de 268 cârcime. La o cârciumă revin 295 suflete. Am îndrumat preoțimea să organizeze reuniuni de temperanță. Avem 4 astfel de reuniuni. Conferințele preoțești și cercurile religioase au dat atenție deosebită acestor probleme. Preoțimea am oprit-o dela consumarea beuturilor alcoolice în localuri publice și la diferite servicii religioase. În ajutorul nostru credem că vor veni și Corpurile legiuitoare cu votarea unei legi potrivite scopului și intereselor vitale ale țării.

18. Propagandă religioasă s'a făcut, pe lângă activitatea individuală a singuraticilor preoți în parohiile lor, prin cercurile religioase. Preoțimea este organizată în 16 despărțăminte ale asociației clerului, iar propaganda religioasă se face în cadrele regulamentului acestei Asociații sub controlul Consistoriului. În anul trecut au desvoltat activitate în 12 despărțăminte 59 cercuri religioase. Despărțămintele au ținut 19 conferințe preoțești. S'au ținut deci în total 78 adunări de preoți în diferitele parohii. În conferințele de primăvară s'au mărturisit 269 preoți și 19 alți clerici. În conferințe și cercuri religioase s'au ținut 18 predici, 50 conferințe și prelegeri și 20 cuvântări.

În conferințele preoțești s'au votat următoarele propuneri:

1. Toate conferințele au protestat contra încheierii concordatului.

2. Organele statului să execute pe deantregul legea pentru repausul duminical cu închiderea cârciumelor și oprirea târgurilor.

3. Consistoriul să esopereze dela stat încheierea acordului referitor la edificiile școlare.

4. In școale pe lângă chipurile casei domnitoare să se pună și crucea și eventual și icoane sfinte.

5. Să se oblige toți învățătorii să ducă copii la biserică.

6. Preoții să purceadă în activitatea pastorală și propaganda contra sectarilor cu duhul blândetelor.

7. Să se dea instrucții și broșuri pentru combaterea sectelor.

8. Să se ceară dela stat introducerea cântărilor bisericesti în școalele normale și să se organizeze școale de cantori

9. Să se voteze fără amânare legea cultelor și legea spirtuoaselor.

10. Preoților cari nu respectează calendariul schimbat să li se dea sancțiunile cuvenite.

11. Să se oblige preoții ca să predice în fiecare Duminecă.

12. Parohiile vacante să se întregească pe cale extraordinară.

13. Să se organizeze reuniunii de temperanță după modelul dela Lăpuș. „oastea trezviei.“

14. Organizarea tinerimei să o facă preoții după modelul de statute publicat în „Renașterea.“

15. Să se facă de două ori pe lună cetiri și explicări din biblie la vecernia din Dumineci.

16. Preoții și slujitorii bisericii să fie opriți a folosi beuturi alcoolice la serviciile divine.

17. Pentru propaganda religioasă să se pună la

dispoziție preoților o ediție ieftină a Sf. Scripturi și să se tipărească broșuri de propagandă.

18. Ameliorarea situației preoților din munți.

Cele mai multe din aceste propuneri Consistoriul le-a executat din inițiativa proprie.

Accentuăm aci cu deosebită satisfacție că această propagandă a fost sprijinită de societatea ortodoxă a femeilor române, care a organizat un ciclu de conferințe morale religioase în Cluj, cu ajutorul domnilor prof. universitari Dr. I. Lupaș, Grim, Ștefănescu Goangă, Bogdan Duică, Ghidionescu și V. Stanciu. Dealtă parte studenții noștri teologi au cutreerat tot în acest scop cu profesorii lor satele din jurul Clujului.

19. **Biblioteci** parohiale avem în 150 parohii. Biblioteca consistoriului constă din 792 opuri, 36 anuare 48 protocoale sinodale și congresuale, 24 calendare, 11 reviste și 5 piese muzicale.

20. **Muzeul Eparhial** se mărește cu mare greutate. Dispune până acum de 50 obiecte. Lipsa simțului pentru această problemă reclamă stăruințe continue pentru ca să se poată salva din bună vreme ceea ce este de valoare în bisericile noastre.

21. Gazeta „*Renașterea*“ și „*Calendariul*“ eparhiei apar regulat. Cu înființarea tipografiei noastre proprii credem că le vom putea da o extensiune mai pronunțată și material mai bogat în serviciul propagandei religioase.

Nicolae Ivan m. p.
episcop.

Laurențiu Curea m. p.
secretar.

Nr. 2092/926.

III.

Secția școlară.

1. **Școalele primare.** Toată instrucția școlară a fost prevăzută de organele statului. Școli confesionale de ale noastre n'a funcționat nici una. In legea școlară votată de corpurile legiuitoare s'a garantat și bisericii noastre dreptul de ași susține școale confesionale. Eparhia noastră deocamdată n'a putut să se folosească de acest drept, deși educația religioasă în școalele statului lasă de dorit.

Școli de stat au funcționat în eparhia noastră 384. Din acestea 209 școli au funcționat în edificiile noastre. Nici un fel de școală n'a funcționat în 7 parohii și anume: Muncel, (Dej), Abrudsat, Subpeatră, Grindeni, Heria, Petrilaca, Mătăsești.

2. **Elevi.** Obligați la școală au fost 23.448 băieți, 21.453 fetițe, total 44.901 dintre aceștia dela 7—12 ani 15.746 băieți, 15.325 fetițe, dela 12—15 ani 7.702 băieți, 6.128 fetițe. Au cercetat școală primară: 7—12 ani 10.110 băieți, 8.407 fetițe total 18.517, dela 12—15 ani 2.946 băieți, 2.813 fetițe, total 5.759. In sumă generală 24.276 copii. Au rămas fără instrucție școlară 20.625 copi, adică 54%.

Au cercetat, școli secundare elevi din eparhie: licee 1.120, școli normale 320, școli medii 537, gimnaziu 38, reale 2, comerciale 81, teologie 47, universitate 140, școală militară 18, minieră 1, profesionale 9, academie 7, agronomie 24, arte și meseri 189, școli froebeliane 241, ucenici 509.

3. **Școli secundare.** Au funcționat pe teritoriul eparhiei noastre: 17 licee de băieți cu 1489 elevi orto-

doxi, 4 licee de fete cu 429 eleve, 6 școale normale de băieți cu 544 elevi, 2 școale normale de fete cu 221 eleve, 8 școale medii de băieți cu 354 elevi, 9 de fete cu 265 eleve, 6 școale de arte și meserii cu 196 elevi, 2 școale profesionale cu 46 eleve, 6 școale comerciale cu 138 elevi, 13 școale de ucenici cu 588 elevi, 1 de ucenice cu 6 eleve, o școală tehnică cu 60 elevi, o școală minieră cu 7 elevi, o școală militară cu 560 elevi ortodoxi. Școale superioare: o academie de agricultură cu 45 și o universitate cu circa 3.200 studenți ortodoxi.

4. **Edificiile școlare.** Eparhia are 234 edificii școlare proprietate a bisericii, cu 305 sale de învățământ cu 118 locuințe de învățători cari au 379 camere. Pe lângă acestea 8 edificii școlare comune cu gr. cat. Dintre acestea au fost prefăcute în case parohiale 16, iar 9 în case culturale pentru trebuințele parohiei. În 209 edificii funcționează școala de stat. Consistoriul nostru a cerut și direct și prin consistorul metropolitan regularea raportului între stat și biserică. Statul până acum n'a soluționat chestiunea din partea sa. În consecință edificiile sunt deținute pentru școală de stat fără nici o rebonificare. Numai 30 edificii au fost închiriate formal de comitetele școlare. Organele subalterne mai înțeleghătoare ale statului au făcut acordul dorit de comitetele parohiale, în unele locuri însă ni-s'au refuzat direct să stea de vorbă cu organele bisericii, sub cuvânt că și edificiul e statificat. Chestiunea e deschisă încă și sperăm că acordul se va încheia spre mulțumirea și a bisericii și a statului.

Valoarea edificiilor noastre școlare (la 1914) a fost 1,133.591 lei, iar valoarea inventariului după prețurile de azi face 20,367.162 lei.

5. **Bibliotecile școlare** au fost cedate toate în folosința școalelor de stat.

6. **Catehizația.** Avem sistemizate 17 posturi de profesori de religie. La acestea funcționează 11 profesori titulari-preoți, iar la 5 suplinitori. Ingerința statului în numirea profesorilor de religie a cauzat o regretabilă disensiune în două cazuri tulburându-ni-se disciplina internă. Punctul de vedere al organelor statului sperăm că se va modifica în scurtă vreme. La școalele primare au catehizat 106 preoți și 240 învățători. Preoții au catehizat gratuit. După ce planul analitic al învățământului de stat prevede numai o oră la săptămână pentru religie, am cerut dela stat să mențină sistemul nostru din trecut cu cel puțin două ore. Nu s'a dat însă o soluție principiară și generală, ci s'a lăsat la atitudinea fiecărei școale ca să ia în program 1—2 ore. Constatăm că cele mai multe locuri preoții și învățătorii cateheți au ținut 2 ore. Unii dintre directorii școlari s'au încăpăținat însă pentru menținerea întru toate a programei din vechiul regat. Controlul învățământului religios l'au făcut protopopii. Examenele de fine de an au fost casate, protopopii au examinat însă cu ocazia inspecției elevii din religie. Chestiunea catehizației în general reclamă o reorganizare după ce nici numărul de oare, nici manualele nu corăspund scopului educației religioase, iar de altă parte catehizația făcută gratuit, fără remunerație specială, e apatică. Am deschis o anchetă în sinul profesorilor de religie și a altor bărbați de școală, cerându-le opinii în privința acestei reorganizări. Materialul se va prelucra și prezenta congresului. Credem că instrucția religioasă să treacă întregă în sarcina bisericii, preoții să-și ia obligamentul acesta asupra lor, căutându-li-se mijloace

pentru remunerare, ceea ce implică în mod natural și sancțiunile cuvenite pentru cei ce nu-și fac datoria. Noi am obligat preoțimea întreagă să poarte grije specială de educația religioasă a elevilor de școală, punând în aplicare normativul votat de congresul metropolitan în acest scop.

7. Serbările școlare, naționale și culturale sau organizat în cele mai multe locuri fără concursul bisericii. O apropiere s'a făcut prin dispozițiile Min. de Instr. care a dat ordin învățătorilor, ca aceste serbări să fie organizate în înțelegere cu preotul local.

8. Personalul. Au funcționat în eparhia noastră 384 școli primare. Au funcționat ca învățători și 47 preoți. Inconvenientul din trecut, că la unele școli curat ortodoxe au funcționat învățători de altă confesiune, în anul acesta s'a redus în mod simțitor. Reclamația noastră în cele mai multe cazuri a avut rezultatul dorit astfel că numai câteva cazuri de acest fel mai putem semnala, ceea ce sperăm că în scurtă vreme se va rezolvi definitiv.

9. Cercetarea bisericii de către elevi în general lasă de dorit. Coruri școlare sunt în 35 parohii.

Cluj din ședința secției școlare, ținută la 8 Aprilie 1926.

Nicolae Ivan m. p.
episcop.

Laurențiu Curea m. p.
secretar.

Nr. 2093/926. C.

IV.

Secția economică.

Despre activitatea Consiliului nostru eparhial, ca secție economică, avem onoare a vă prezenta următorul raport:

Secția economică a ținut în cursul anului 1925, 23 ședințe în cari s'au adus 340 hotărâri, iar restul agendelor aparținătoare acestei secțiuni s'au rezolvit pe cale prezidială.

Consiliul a căutat și în acest an să sporească din toate puterile sale fondurile și fundațiunile ce i-s'au încredințat spre administrare, și în special să sporească fondurile necesare pentru perfectuarea lucrărilor proprii, cum este instalarea seminarului și a academiei teologice, zidirea catedralei, instalarea tipografiei, ca să amintim numai pe cele principale.

Situațiunea fundurilor și fundațiunilor la finea anului 1925 este următoarea:

A) Fonduri.

I. Fondul general:

1. Numerar	450.276	Lei	32	bani
2. Efecte	208.000	„	—	„
3. Mobiliar	31.857	„	50	„
4. Imobile	1,953.300	„	—	„
	<hr/>			
Total:	2,643.433	Lei	82	„

Acest fond prezintă față de anul trecut un spor de 1,370.325 Lei 67 bani și a fost sporit din taxele nou cununaților, sidoxie și taxele de administrare, interese și dividende și alte venituri incidentale. Taxe dela nou cununați au intrat 5.270 Lei — bani, sidoxie

76.133 Lei — bani, taxe de administrare 52.155 Lei 51 bani, chirii 32.364 Lei 82 bani, diferite alte venituri 15.558 Lei 60 bani, dobânzi și dividende 356.872 Lei 04 bani.

Trebue să notăm că chestiunea împărțirii fondurilor comune cu Arhidieceza Sibiului n'a progresat nici un pas.

După multe trăgănări delegația congresuală emisă pentru a împărți aceste averi a fost convocată, dar n'a adus nici o hotărâre din cauza că membrii delegațiunii din Eparhia Oradea-Mare nu s'au prezentat. A rămas ca delegațiunea să fie convocată din nou, dar până azi nu s'a întâmplat aceasta.

Chiriile și arânzile după moșiile și casele fondului general și rudolfin pe anul 1925 le-am primit, ni-s'a făcut însă o reținere de 11.880 Lei în contul protocoalelor arhidiecezane din 1918—1922, pe cari nu ne-am angajat a le desface.

Am protestat la P. V. Consistor mitropolitan contra acestei rețineri. Drept competențe din taxele administrative după fondurile comune am primit 14.591 Lei 14 bani.

Din venitele fondului general am acoperit, în înțelesul bugetului acestui fond pe 1925 cheltuelile materiale și personale, cari nu aveau acoperire în bugetul statului. Aceste cheltueli personale și materiale se ridică la suma de 184.662 Lei 50 bani rămânând deci sub prevederile bugetare.

II. Fondul reședinței episcopoești constă :

1. Numerar	80.927 Lei — bani
2. Imobilul Str. I. Maniu 36—38 cu grădină	949.261 „ 20 „
3. Mobiliar, odăjdii și rechizite	550.738 „ 80 „

Total: 1,580.927 Lei — bani

III. Fondul catedralei a crescut în decursul anului cu suma de 8,250.431 Lei 62 bani. La acest spor a contribuit statul cu 6,100.000 Lei — bani, iar restul s'a colectat de Consistor dela particulari și diferite instituții bancare. Amintim în special dania însemnată a Băncii Naționale de 500.000 Lei, a Băncii românești 30.000 Lei, a Direcțiunii generală a Cultelor din Cernăuți 50.000 Lei, dela Industria Sârmei 15.000 Lei, a Albinei 50.000 Lei, și Banca Centrală 10.000 Lei.

În prezent acest fond constă:

1. Numerar dela stat	—	Lei	—	bani
2. Zidirea Catedralei cu materiale aprovizionate pe șantier în valoare de	17,080.034	„	07	„
3. Colecta Catedralei și diferite venit	2,728.989	„	09	„
4. Fondul timbrelor cult.	502.214	„	67	„
5. Efecte	1.100	„	—	„
6. Interese	407.301	„	—	„

Total: 20,719.638 Lei 83 bani

Despre zidirea Catedralei înaintăm un raport separat.

IV. Fondul tipografiei a sporit în mod considerabil în cursul anului 1925 și ne găsim în situațiunea de a instala tipografia eparhială. Despre cumpărarea și instalarea acestei tipografii înaintăm raport separat.

V. Fondul de pensuni s'a alimentat în decursul anului 1925 din taxele fundamentale și lunare ale preoților, contribuțiile parohiilor și din venitele parohiilor vacante și taxe de examene. Situația acestui fond față de stat nu este nici astăzi lămurită. Avem nedejdea că se va da o deslegare definitivă și acestei chestiuni.

Până la soluționarea chestiunii este în vigoare statutul votat de venerabilul Sinod eparhial în mod provizor în anul 1924.

Fondul acesta constă:

1. Numerar	68.161	Lei	19	bani
2. Efecte	355.850	„	—	„
3. Imobile	1,903.168	„	80	„
<u>Total:</u>		2,327.179	Lei	99 bani

A crescut în cursul anului trecut cu suma de 615.797 Lei 99 bani. Conform concluzului Sinodului eparhial din anul trecut cu esibit separat înaintăm proiectul de modificare a statului acestui fond.

VI. Fondul de asigurare a crescut în cursul anului cu suma de 78.000 Lei și constă din

1. Numerar	49.190	Lei	—	bani
2. Efecte	199.250	„	—	„
<u>Total:</u>		248.440	Lei	— bani

În afară de aceste fonduri Consiliul mai administrează următoarele fonduri mai mărunte: fondul cultural, fondul preoțesc, fondul bisericilor sărace, fondul corului episcopiei, fondul seminarului, fondul grădinii din Apahida, cari toate împreună reprezintă o valoare de:

1. Numerar	594.204	Lei	20	bani
2. Efecte	405.200	„	—	„
3. Mobiliar	182.056	„	—	„
<u>Total:</u>		1,181.460	„	20 „

B) Fundațiuni și danii am administrat:

1. Fundațiunea Nicolae Candrea. 2. Pantelimon Pop din Osoiu. 3. Fundațiunea Teodor și Eudochia Cadar. 3. Fundațiunea Eftimiu Frățilă. 5. Fundațiunea Mihail Brătean. 6. Fundațiunea Panoviciu. 7. Fonda-

țiunea dr. Ion și Zeno Popescu. 8. Fondatiunea lui Leon Popescu din Deda. 9. Fondatiunea Ispas și dr. A. Todea. 10. Fondatiunea Bota. 11. Fondatiunea Troanches Trâmpoele. 12. Fondatiunea Troanches Valea-Dosului. 18. Fondatiunea Kendefy. 14. Fondatiunea Trombitaş. 15. Fondatiunea Pop Abrud. 16. Fondatiunea Manovicu. 17. Nechita. 18. Fondatiunea Gal. 19. Fondatiunea Pop Brădești. 20. Fondatiunea Fizeșan. 21. Fondatiunea Parasca. 22. Fondatiunea Florian, Cârlan și în fine cea mai însemnată. 23. Fondatiunea Nicolae Matora. 24. Fondatiunea Petru și Lucreția, Cadar. 25. Fondatiunea I. Feșteu. 26. Dania Vasile și Rosalia Muștea. 27. Dania Maria Ciocotiș. 28. Victor Cioară.

Aceste fondatiuni danii reprezintă :

1. Numerar	146.256 Lei 62 bani
2. Efecte	227.049 „ 29 „
Total :	373.305 Lei 91 bani

Depozite fructifere am administrat :

1. Numerar	647.137 Lei 20 bani
2. Efecte	298.055 „ 22 „
Total :	945.192 Lei 42 bani

Raportăm în fine, că averea eparhiei a sporit în mod considerabil în anul 1925 cu cumpărarea casei din str. Avram Iancu No. 6, unde este adăpostită academia teologică, 74 jugere pământ, întregire a sesiunii episcopale în hotarul comunei Uvenis din jud. Arad și 600 jugăre pădure în hotarul Clujului (Mănăstur). În afară de aceasta am mai primit pentru biserica din Vad, 10 jugăre, și sesiune parohială, pentru aceeași biserică 32 jugăre, iar 5 jugăre pentru grădina de zarzavat pentru seminar.

D) Zidiri noi și restaurări de biserici:

Că simțul de alipire și datorie până la sacrificiu al credincioșilor noștri față de biserică e pe calea avântului îmbucurător ne-o evidențiază multele zidiri noi și restaurări de biserici, construite în cursul anului 1925, pe lângă toată scumpetea extraordinară a muncitorului și materialului de construcție.

a) *Zidiri noi 23*, dintre cari nouă începute înainte, iar 19 numai în cursul anului 1925, terminate 10 și în curs de lucrare încă 18.

S'au terminat complet bisericile noi din: Bucur-dea-vinoasă, Valea porcului, Feiurd, Vad, Gherla (capelă), Rohia (mănăstire), Cașva, Ibănești-pădure, Sovata (capelă) și Ghiriș (capelă).

Se lucrează acum la bisericile noi din: Cheia Râmeț, Olteni, Bistrița, Bistrița-Bârgăului, Sângeorgiul-Român, Baia-Mare, Huedin, Dumbrava, Mănăstireni, Vima-Mare, Ațintiș, Chețani, Moinești, Borsec, Tg.-Mureș, Agriș, Turda și Zălău.

b) *Restaurări 41*, dintre cari terminate 34 și în curs de lucrare 7.

S'a terminat restaurarea bisericilor din: Stremți, Geomal, Simonești, Caila, Dipșa, Arada, Mătăsești, Arieșeni, Secătura, Suprapetri, Curtuius, Someșeni, Ciceu-Corabie, Olpret, Beliș, Borcut, Baba, Poiana-Porcului, Suciul-de-jos, Ponor, Brâncovenesti, Deda-Bistra, Idicel-Sat, Râpa-de-Sus, Reghin, Toplița-Română, Morăști, Gura-Arieșului, Lunca-Mureșului, Pietroasa, Podeni, Răsboeni-Cetate, Soat și Soporul-de-Câmpie.

E în curs de lucrare restaurarea bisericilor din: Roșia-Montană, Râpa-Râmeț, Mesentea, Cetea, Cricău, Certeje și Surduc-Copalnic.

În afară de materialul și lucrul prestat de credin-

cioșii noștri s'au investit în aceste 69 zidiri de biserici Lei 9,188.035.

E) Zidiri noi și restaurări de case parohiale.

a) *Case parohiale noi* s'au construit în cursul anului 1925 în 10 comune: Chintelnic, Plopiș, Agribiciu, Bonțida, Călian, Perișor, Rohia, Ungureni, Luduș și Chinciș.

b) *S'au restaurat* casele parohiale din 36 comune: Bedeleu, Gârbova-de-Sus, Brădești, M. Decea, Alba-Iulia oraș, Alba-Iulia maieri, Bucerdea-Vinoasă, Certeje, Arieșeni, Cărbunar, Dragomirești, Cluj, Diviciorii-Mari, Hașmașul-Ciceului, Negrileşti, Bălcești, Tg.-Lăpușului, Ocolișul-Mare, Șasa, Valea-Lupșei, Botez, Deag, Herepea, Jabenita, Reghin, Urișiu-de-Sus, Tg.-Mureșului, Cristești, Buru, Frata, Lunca-Mureșului, Oprișani, Podeni, Răsboeni-Cetate, Soat și Zălaeu. Library Cluj

În aceste 46 case parohiale s'au investit în afară de materialul și lucrul prestat de credincioși Lei 1,338.328.

c) *Case parohiale noi*, acum în curs de edificare, sunt în 12 comune: Răcătău, Vereșmort, Măguri, Mărișel, Huedin, Țicud, Sâniacob, Cerghidul-Mare, Coronca, Mureșeni, Sânger și Vidrasău.

F) Situația caselor parohiale existente:

a) *In eparhie avem azi 213 case parohiale*: de peatră și cărămidă 74 și de lemn 137. Dintre acestea sunt deplin corăspunzătoare 123, puțin corăspunzătoare 67 și necorespunzătoare 23.

b) *N'avem case parohiale în 163 comune*, iar în 10 comune sunt de tot necorespunzătoare.

1. *În protopopiatul Abrud nu avem în 8 comune și anume*: în Bucium-Cerb, Ciuruleasa, Pătrânjeni, Vultur, Bucium-Isbita, Bucium-Sat, Valea-Dosului și Zlatna.

2. *În protopopiatul Aiud în 13*: Cristești, Cetea,

Cheia-Rimețului, Ciunga, Geoagiu II, Mesentea, Micloșlaca, Râpa-Rimeț, Tecșești, Valea-Uzii, Aiud și Geomal, iar de tot necorăspunzătoare pe cea din Magina.

3. *Protopopiatul Alba-Iulia în 7*: Ampoița, Inuri, Meteș, Mureșport, Poiana-Ampoiului, Sărăcsău și Tăuț.

4. *Protopopiatul Bistrița în 3*: Bistrița, Bistrița-Bârgăului, Caila, Năsăud, Rusul-Bârgăului, Susenii-Bârgăului, Simonești și Coșna.

5. *Protopopiatul Câmpeni în 19*: Albac, Arada, Mătăsești, Câmpeni, Certege, Gârda de Jos, Gârda de Sus, Neagra de Sus, Lăzești, Peleş, Poiana, Ponorel, Săcătura, Sohodol, Suprapetri, Valea-Verde, Vidra de Jos, Vidra-Medie, și Vidra de Sus.

6. *Protopopiatul Cetatea de Peatră în 19*: Ardușat, Baia-Mare, Berința, Borșa, Cărbunar, Cărpiniș, Ciocotiș, Curtuiuşul-mic, Făurești, Fânațe, Finteşul-Mare, Inău, Leschia, Secătura, Selința, Sărduc-Copalnic, Trestia, Urmașii lui Horia și Valea-Porcului.

7. *Protopopiatul Cluj în 10*: Băraii, Cara, Cluj II, Cluj III, Feiurd, Feneșel, Muntele-Rece, Someșeni, Someșul-Cald și Sân-Nicoară.

8. *Protopopiatul Dej în 13*: Ciceu-Corabie, Ciceu-Giurgești, Ciceu-Hășmaș, Ciceu-Poeni, Dej, Diug, Gâlgău, Gârbău, Gherla, Măgoaja, Olpret, Poiana-Blenchi și Vad.

9. *Protopopiatul Huedin în 5*: Buteni, Huedin, Straja, Rișca de Munte și Giurcuța de Sus.

10. *Protopopiatul Lăpuș în 16*: Baba, Boereni, Borcut, Corueni, Costeni, Cupșeni, Dobric, Dumbrava, Libotin, Mașca, Poiana-Porcului, Rogoz, Rohia, Vima-mare, Vima-mică I. și II.

11. *Protopopiatul Lupșa în 15*: Brăzești, Hădărău, Lupșa, Mogoș-Mămăligani, Mogoș-Miclești, Mogoș-

Valea-Barnei, Orești, Pașaga de Jos, Runc, Sălciua de Jos, Sălciua de Sus, Sărtaș, Subpeatră, Valea-Geogelului, și Vința.

12. *Protopopiatul Luduș în 8*: Cucerdea, Găbud, Grind-Cristur, Zaul de Câmpie, Petrilaca, Sâniacob, Spălnaca și Țicud.

13. *Protopopiatul Reghin în 8*: Aluniș, Brâncovești, Cașva, Deda, Deda-Bistra, Răstolița, Râpa de Sus și necorâspunzătoare în Râpa de Jos.

14. *Protopopiatul Târgul-Murăș în 8*: Cerghidul-Mare, Murgești, Periș, Sânger și necorespunzătoare în Mureșeni, M.-Sf.-Gheorghe și în Vidrasău.

15. *Protopopiatul Turda 8*: Crăești, Iara, Ocolişel, Rimetea și necorâspunzătoare în Călărași, Gura-Arieșului, Pădureni și Stejăriș.

16. *Protopopiatul Unguraș în 10*: Bodia, Chendremal, Ciumărna, Romita, Păușa, Sântămărie, Șimleul-Silvaniei, Vașcapău. Dintre aceste 165 comune fără case parohiale, 40 au teren pentru edificare și 123 n'au mijloace materiale, 18 au și 145 nu au.

c) Consistorul a pregătit, în conformitate cu concluzul Sinodului eparhial din anul trecut, un model de plan de edificare și deviz pentru construirea de case parohiale deplin corespunzătoare timpului de azi și necesităților oficiale și familiare ale preoților. Acest plan și deviz îl înaintăm cu esibit separat.

Cumpărări și vânzări de imobile.

a) *Cumpărări* s'au făcut în: Bistrița, Galați, Agribiciu, Bontida, Someșeni, Târgul-Lăpușului, Brâncovești și Jimborul-Mare.

b) *Vânzări*, în Vidra-de-Sus, Târgul-Lăpușului, Așintiș, Turda și Jimborul-mare.

G) Situația împrăștiării parohiilor prin Reforma agrară:

În cursul anului 1925 împrăștiarea nu s'a augmentat cu foarte puțin pământ și în foarte puține locuri. Situația dela 31 Dec. 1925 o evidențiază tabloul anexat sub I). Consistorul, în conformitate cu concluzul Sinodului eparhial din anul trecut, pe lângă nenumărate adrese și interveniri personale la forurile de împrăștiare, prin adresa sa Nr. 3448 din 19/VI/1925, a înaintat Ministeriul Agriculturii și Domeniilor un memoriu, prin care a dovedit cu cifre nedreptățirea ce i-se face și azi Bisericii noastre, de a nu o împrăștiare la maximul prevăzut de legea agrară nici chiar acolo unde sunt rezerve de stat. Stăruințele noastre însă n'au obținut rezultatul așteptat, căci față de anul trecut sesiunile parohiilor noastre nu s'au complectat, decât cu abia 794 jug. și 285 st. pământ în loc de 14.394 jug. la cât le îndreptățește legea. Ba, durere în cursul anului 1925 ni s'a luat înapoi și din puținul, ce ni se dase înainte în mod provizor. Așa d. p. Bistrița a fost deposedată de 35 jug; Baia-Mare de 5, Săcelul-Marmației de 6 jug. ș. a., cari parohii au rămas iarăș fără o palmă de loc de cultură.

Dintre cele 486 comune ale Eparhiei sunt împrăștiare până azi abia 186, dintre cari definitiv 29 și provizor 160; iar 297 comune n'au primit din Reforma Agrară absolut nimic.

H) Donațiuni:

Donațiile făcute bisericilor în cursul anului 1925 se ridică la frumoasa cifră de 8,769.248.94 Lei; față de anul trecut s'au făcut mai multe cu 5,467.694.13 Lei. Despre aceste donațiuni prezentăm raport separat, indicând numele și sumele donatorilor dela 5.000 Lei în sus.

I) Situația averilor parohiale din Eparhie la 31 Decembrie 1925.

Nr. curent	Protopopiatul	I. Avere imobilă				II. Avere mobilă		III. Datorii	
		1. Realități		2. Pământuri		Lei	B	Lei	B
		Lei	B	Lei	B				
1	Abrud	3516953	—	185637	10	1250489	45	—	—
2	Aiud	2081550	—	1198602	84	1474734	63	5100	—
3	Alba-Iulia	1586174	70	657213	88	781649	53	330000	—
4	Bistrița	7392475	—	1176964	—	1702561	41	1008706	—
5	Câmpeni	3537000	—	957474	—	1653833	33	2240	35
6	Cet.-de-piatră	1211698	—	195017	72	1259824	55	108000	—
7	Cluj	3477883	—	247037	—	2292539	26	—	—
8	Dej	198450	—	23453	32	557317	25	700	—
9	Huedin	623020	—	166232	76	1079000	78	—	—
10	Lăpuș	128346	—	311150	54	570231	52	—	—
11	Lupșa	389134	40	8229	52	805913	79	6792	—
12	Mureș-Ludoș	1630457	—	359994	96	691578	96	150000	—
13	Reghin	2022820	—	2008100	—	1908801	03	50350	69
14	Tg.-Mureș	1033790	—	819611	64	2005069	58	9245	—
15	Turda	2833394	86	769666	74	1944521	83	14313	60
16	Unguraș	531063	—	644230	84	794526	69	9100	—
Total :		32194208	96	9273065	86	20772593	59	1694547	59

Deci averea mobilă și imobilă de Lei : 62,239.868·41
din care subtrăgându-se Passivele de . 1,694.547·59
rămâne avere activă ee Lei 60,545.320·82

Față de anul trecut s'ar arăta o decreștere de Lei : 7,377.782·98. Explicația acesteia e a se căuta pe de-o parte în faptul că organele parohiale la evaluarea averilor imobile de astădată s'au folosit de norma unitară redusă statorită de Sinodul eparhial din anul trecut și comunicată de consistor sub Nr. 3449/1925. din 19/VI. 1925 iar pe de altă parte în construcțiile bisericilor și caselor parohiale s'a investit considerabila suma de lei 10,526.363.

L) Fonduri și fundațiuni speciale :

În afară de fondurile administrative pentru trebuințele curente, comunele bisericesti mai au și următoarele fonduri și fundațiuni cu destinații speciale, cari sunt în măsura de-a intensifica progresul și de-a remarca hărnicia preoților și dărnicia credincioșilor.

Situația fondurilor și fundațiilor speciale la 31 Decembrie 1925.

Nr. curent	Fonduri și fundații speciale										Reuniuni de femei					Case culturale		Observări		
	In câte comune		Dintre acesta sunt:			Starea lor a 31 Dec. 1925		sunt în câte com.		Dintre acestea		Starea la 31 Dec. 1925		sunt în câte com.						
	sunt	nu sunt	dinainte	din 1925	TOTAL	pentru zid. de biserici de case parohiale	cu altă destinație	Lei	B	dinainte	din 1925	TOTAL	Nr. membrilor	Lei	B	No. membrilor				
1	Abrud	9	14	19	2	21	4	17	110987	04	—	5	—	—	—	—	2	—	Noul nu-s. Pe cele vechi nu le-am arătat.	
2	Aiud	13	11	22	—	22	7	13	658992	40	—	6	—	—	—	—	2	—		
3	Alba-Iulia . . .	11	10	21	1	22	5	16	104790	78	—	4	—	—	—	—	2	—		
4	Bistrița	—	—	—	—	—	—	—	174944	—	—	3	—	—	—	—	2	—		
5	Câmpeni	12	13	16	—	16	11	4	101309	63	—	—	3	—	—	—	—	—		
6	Cetatea de pcat.	8	29	9	1	10	6	4	773814	—	—	2	—	—	—	—	1	—		
7	Cluj	6	19	5	2	7	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—		
8	Dej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
9	Huedin	6	21	4	2	6	2	4	283000	—	—	3	—	—	—	—	—	—		
10	Lăpuș	14	9	21	2	23	11	12	409846	20	—	7	—	—	—	—	2	54	Pe cele vechi nu le-a arătat.	
11	Lupșa	16	10	37	2	39	16	23	247026	75	—	3	—	—	—	—	7	196	Pe cele vechi nu le-a arătat.	
12	M.-Luduş	2	20	5	—	5	2	3	46356	73	—	2	—	—	—	—	—	—		
13	Reghin	9	46	13	1	14	3	9	63095	37	—	4	—	—	—	—	—	—		
14	Tg.-Mureş	17	22	24	3	27	13	10	208159	25	—	6	—	—	—	—	—	—	Si o re-uniune de tem-panța.	
15	Turda	16	13	47	1	48	16	31	1150493	53	—	1	—	—	—	—	3	52		
16	Unguraş	6	22	9	—	6	6	—	475000	—	—	3	—	—	—	—	—	—		
	Total	145	259	249	17	266	108	11	668149	68	49	34	15	49	1085	162291	72	19	302	

Notăm că în scopul intensificării culturii și educației și a consolidării bisericii prin solidarizarea maseilor largi ale poporului în jurul și sensul instituțiilor sale ortodoxe-naționale, Consistorul a întocmit și publicat în „Renașterea“ (Nr.ii 41/1924, 23/1925 și 11/1926 modele de statute pentru înființarea de reuniuni de femei, Case culturale respective de organizare a tinerimei adulte și de Reuniuni de înmormântare. Aceste statute le anexăm sub:

M) Salarele preoților:

Salarele de bază ale preoților au rămas aceleaș și în decursul anului 1925 acordându-se un spor de 30% la salariul de bază și scumpete. Pentru anul 1926 s'a acordat un nou spor de 40% asupra salarelor de bază și sporurilor de scumpete.

Sub titlul de salare preoților și remunerații administratorilor am primit în cursul anului 1925 suma de 8,241.784 lei 35 bani cari au fost plătiți celor îndreptățiți. Desocotirea acestor sume s'a făcut deodată cu ridicarea salarelor pe trimestrul următor. Salarele protopopilor au fost în decursul anului aceleași ca și în anul precedent. Sub titlul de salare și indemnizații protopopești am primit suma de 162.857 lei 50 bani. Pentru văduvele și orfani de preoți am primit suma de 115.520 lei care s'a și distribuit.

Salarizarea personalului dela centrul consistorial.

Ca salarii pentru asesorii și funcționarii Consistoriului am primit în decursul anului suma de 1,199.064 lei 50 bani. Desocotirea acestei sume s'a făcut cu înaintarea statelor. Pentru personalul dela Institutul Teologic am primit 665.140 lei. Cheltueli materiale am primit pentru Consiliul eparhial 283.000 lei, iar pentru seminar 422.699 lei 91 bani. Cu act separat ne luăm voie

a prezenta venerabilului Sinod proiectul de buget pe 1926 și bilanțul dela 31 Decemvrie 1925.

N) Exactoratul:

Despre situațiunea exactoratului se înaintează următorul:

Conspect general

al raționinilor restante și curente cu finea anului 1925.

Numărul curent	Tractul proto-presbiteral	Raționinii restante cu finea anul 1925			Din acestea				Observări	
		Intrate și nerevizuite la Consistor cu finea anului 1925	Neînaintate dela protopopiate 1924	TOTAL	Intrate dela protopopiate	Rezolvate	Intrate dar nerezo- lvate la Consistor	Restanțe la proto- popiate cu finea anului 1925		S'au restituit spre îndreptare
1	Abrud	—	—	—	22	22	—	—	—	
2	Aiud	—	17	17	26	26	—	14	—	
3	Alba-Iulia	—	1	1	23	23	—	—	—	
4	Bistrița	—	5	5	27	27	—	1	—	
5	Câmpeni	—	—	—	22	22	—	—	—	
6	Cetatea de peat.	—	—	—	20	20	—	—	—	
7	Cluj	—	22	22	41	41	—	1	—	
8	Dej	—	—	—	24	24	—	—	—	
9	Huedin	—	21	21	32	32	—	6	—	
10	Lăpuș	—	2	2	25	25	—	—	—	
11	Lupșa	—	—	—	26	26	—	—	—	
12	Mureș-Ludoș	—	—	—	22	22	—	—	—	
13	Reghin	—	—	—	30	30	—	—	—	
14	Târgu-Mureș	—	—	—	20	20	—	1	—	
15	Turda	—	7	7	29	29	—	1	—	
16	Unguraș	—	6	6	25	25	—	3	—	
	Total	—	81	81	414	414	—	27	—	

Cluj, din ședința Consiliului eparhial ținută în 8 Aprilie 1926.

Laurențiu Curea m. p.
secretar.

Nicolae Ivan m. p.
episcop

Active				Pasive			
Cassa			16551 97	Fondul general:			
Depuneri la bănci și debitori:				Numerar	424862 32		
Banca Albina, Cluj	3425648 43			Numerar anticipații	8780	433642 32	
„ Centrală, „	1382387			„ din ajutor de stat de		16634	
„ Agrară, „	1092272 40			[Lei 150000]			
„ Vatra, „	1377135 20			Efecte		208000	
„ Doina, Câmpeni	4978 70			Mobilar		31857 50	
„ Furnica, Făgăraș	4804	7287225 73		Imobil		1953300	2643433 82
Dr. F. Metes, Cluj	98330			Fondul Reședinței:			
Antón Domide, „	25000			Numerar (venitele Reședinței)	17692		
Aug. Coman și protopopiatul				„ anticipat pt. proces	2235	20927	
[Ludoș]	11812			„ pt. vesminte bis.		60000	
Biserica din Lăpușul-unguresc	8470			Mobilier și reparaturi	550738 80		
Aurel Muntean, Huedin	6085			Imobil	949261 20	1500000	1580927
Geza Wittman, Cluj	4570			Fondul Catedralei:			
Debitori mici	6488 25	160755 25	7447980 98	Plasat în zidiri		17080034 07	
Efecte:				Colecte, donații, interese, divi-			
a) Acții: Banca Agrară, Cluj	335000			[dende etc.]	1388512 50		
„ „ Albina, Sibiu	207000			Avansat asupra sumelor primite			
„ „ Românească,	26000			[dela stat]	890305 82	2278818 32	
[București]				Timbre culturale	452214 67		
„ Uzinele de fier și Do-	12000			Avansat bisericii din Vad	50000	502214 67	
[meniile, Reșița]				5% interese după sumele dela			
„ Intreprinderile fore-	13000			stat		407301	
[stiere Rom., Cluj]				Diferite venituri (gaz metan etc.)		312763 42	
„ Industria aurului, Ab-	10000			Discul Sf. Nicolae		19242 35	
[rud]				Ilustrate „Avram Iancu“		7865	
„ Banca Murășana, Re-	7400			Discul și colecte ajutoare de			
[ghin]				[stat pt. clopote]		110300	
„ Vatra, Cluj	469800			Efecte		1100	
„ Sebeșana, Sebeșul-să-	2400			Cauț. depusă de Intr. gen. techn.		56497 58	20776136 41
[sesc]				Fondul Tipografiei:			
„ Topanfalvi tk. péntzár,	500			Numerar	436879 40		
[Câmpeni]				Avans-imprumut „Ardealului“	24000	460879 40	
„ Bodenkreditanstalt, Si-	21500			Efecte		42000	502879 40
[biiu]				Fondul de penzie:			
„ Hermanstadter Allge-	36000			Numerar		68161 19	
[mein Sp. kassa, Sibiu]				Imobil		1903168 80	
„ Banca Detunata	250			Efecte		355850	
„ „ Economia	500			Penziile văduvelor, neridicate		35177 98	2362357 97
„ „ Sălăgeana	200	1141550		Fondul de asigurare:			
b) Srisuri fonciare: „Albina“	14000			Numerar		49190	
„ „ Hazai bank	15000			Efecte		199250	248440
„ „ Kisbirtokosok-	15000			Fondul cultural:			
[bankja]				Numerar		150	
„ „ Ungarische-	17500			Efecte		157300	157450
[Land. cent. bank]				Fondul Seminarial:			
„ „ Egyes. b. pesti	17100			Taxa de înscriere	5900		
fővárosi tk.				Alimentații și spese materiale	56682		
[péntzár]				Bursele	82000		
„ „ Komerzial bank	1600	80200		Venitele casei din Str. Bălcescu	4112	148694	
c) Rente: Agrárbank	24000			Co. Colectiv numerar	175073		
„ Comune vincluate	23750			Colecte pt. zidirea edif. Semin.	6387		
„ „ nevincluate	900			„ „ bibliotecă	635 40		
„ „ Agrare vincluate	31300	95050		Moșia Geaca	171400	335036 40	
„ „ nevincluate	15100			Efecte		42000	
d) Imprumutul de război ungar	67625			Mobiliar		175056	
Unirii	33100	100725	1756504 51	Venitele casei din Str. Doro-			
e) Bonuri rurale ungare	37800			[banților 29]		773 70	720019 10
f) Libele de depuneri de pozitate	301179 51			Fonduri de diferite:			
Mobiliar:				a) Fondul preoțesc (Rudolfin):			
Inventarul consistorului (birourile)	31857 50			Numerar	5170		
„ Reședinței episcopoească	550738 80			Efecte	105300	110470	
„ Seminarului	175056	764652 30		b) Fondul bisericilor sărace:			
„ Corului bărbătesc	7000			Numerar	420		
Realități:				Efecte	37000	37420	
Zidirea Catedralei		17080034 07		c) Fondul corului bărbătesc:			
Reședința Episcopoească		949261 20		Numerar	8182		
Fondul General:				Mobiliar	7000		
Casa din Str. Iuliu Maniu 31	350000			Efecte	20000	35182	
„ „ Avr. Iancu 6	1503300			d) Fondul grădinei „Aphida“:			
„ „ Sângeorgul român	70000			Numerar	8569 10		
Grădina din Str. Bolintineanu	30000	1953300		Avans pădurei	60	8629 10	
Fondul de penzii:				e) Fondul „Saguna“:			
Casa din Piața C. Vodă 6.		1903168 80	21885764 07	Numerar	68690		
Anticipații:				Efecte	43600	112290	303991 10
Fondul general		8780		Depozite fructifere:			
„ Intreprind. gen. tehn. Sta-				a) Depozite fructifere: Numerar	647137 20		
[tul]	890305 82			Efecte	298055 22	945192 42	
„ Catedralei: Bis. din Vad	50000	940305 82		b) Fundațiuni: Numerar	146256 62		
„ Tipografiei				Efecte	227049 29	373305 91	1318498 33
„ Seminarial				Conturi diferite:			
„ Reședinței				Călindar		6982 40	
Ajutoare de stat și retribuțiuni				Asociația clerului		6106	
Fonduri diferite pădurea				Căminul preoților numerar	6166 10		
Conturi transitoare		43507 36	1185723 30	„ „ efecte	20000	26166 10	
				Revista Teologică		1040	
				Casa preoților		117392 55	
				„Renășterea“		28066 50	185753 55
				Conturi tranzitoare:			
				Gramata		400	
				Biserica din Vad		3192 05	
				Diferite broșuri		12182	
				Tabloul „Saguna“		370	
				Clopotele bis. din Dieceză		35988	
				Fondul pt. propagandă relig.		4631	
				„ „ Bârsan“		102	
				Căminul Studentelor		2500	
				Biserica din Teiuș		1000	
				„ „ Turda		200000	260365 05
				Ajutoare de stat și retribuțiuni:			
				Preoți def., văduve și orf. 1923		780	
				Preoți def., văduve și orf. 1925		31220	
				Remanență din 1924—1925		3934	
				„ la adm. par. vac. 1924.		1542 50	
				Retrib. „ „ „ „ tr. IV.		13845 30	
				[1925.]		29634 50	
				„ protopopilor		1921969 10	2002925 40
				„ preoților			
Total Lei			33063177 13	Total Lei			33063177 13

Cluj, la 31 Decembrie 1925.

A. Mandaal, controlor.

Vasile Suciu, casier.

(L. S.)

Pentru contabilitate: Geza Wittmann.

A P R O B A T: Nr. 2089—1926. Din ședința Consiliului eparhial, secția economică ținută în 8 Aprilie 1926.

Nicolae Ivan, episcop.

(L. S.)

Laurențiu Curea, secretar.

A P R O B A T: Nr. 13—1926. ad. ep. Din ședința adunării eparhiale dela 4 Maiu 1926.

Nicolae Ivan m. p., episcop.

Dr. Vasile Sava m. p., notar general.

E.

Ad. Nr. 2094/926.

Bugetul

Consiliului eparhial ortodox-român din Cluj pe anul 1926.

I. Fondul general administrativ:

Acoperire: Venite

1. Taxa nou cununaților . . .	5.000.—	
2. Taxa de administrare . . .	40.000.—	
3. Dividende după acții . . .	20.000.—	
4. Interese după capital . . .	100.000.—	
5. Sidoxie	70.000.—	
6. Chirii dela Sibiu	25.000.—	
7. Chirii dela case	20.000.—	
8. Integriti chiriei dela Sibiu	8.500.—	288.500.—

Receințe: Spese

1. Paușal de cancelarie proto- popilor	32.000.—	
2. Remunerații pentru funcțio- narii dela centru	70.000.—	
3. Cheltueli administrative	100.000.—	
4. Capitalizare	86.500.—	288.500.—

H. Fondul de pensie.

Acoperire: Venite

1. Chirie dela casa Cuza Vodă	100.000.—	
2. Discul dela Florii și Rusalii	10.000.—	
3. Contribuții dela parohii	20.000.—	
4. Dividende după efecte	25.000.—	
5. 10% dela preoți, protopopi, funcționari, profesori etc.	300.000.—	455.000.—

Recerințe : Spese

1. Taxa de administrare	12.500.—	
2. Penzii preoților def. și văd. etc. ajutoare	50.000.—	
3. Capitalizare	392.000.—	<u>455.000.—</u>

III. Fondul de asigurare.*Acoperire : Venite*

1. Dividende după efecte Lei 199.250.—	20.000.—	
2. Interese după capital	5.000.—	
3. Premiile de asigurare	100.000.—	<u>125.000.—</u>

Recerințe : Spese

1. Taxa de administrare	2.500.—	
2. Tipărituri	5.000.—	
3. Pagubele de foc	20.000.—	
4. Reasigurare	30.000.—	
5. Capitalizare	67.500.—	<u>125.000.—</u>

IV. Fondul cultural.*Acoperire : Venite*

1. Arenzi dela Consist. Sibiu	6.000.—	
2. Dividende după Lei 157.300	15.000.—	
3. Interese		31.000.—

Recerințe : Spese

1. Taxa de administrare	1.500.—	
2. 80% scopuri culturale	23.600.—	
3. 20% capitalizare	5.900.—	<u>31.000.—</u>

V. Fondul preoțesc (Rudolfin)*Acoperire : Venite*

1. Arenzi dela Consist. Sibiu	3.000.—	
2. Dividende după Lei 105.000	4.000.—	
3. Interese	500.—	<u>7.500.—</u>

Recerinte : Spese

1. Taxa de administrare	450.—	
2. 80% ₀ ajut. extra ord. preoților	5.640.—	
3. 20% ₀ capitalizare	1.410.—	

VI. Fondul bisericilor sărace.

Acoperire : Venite :

1. Dividende după Lei 37.000	2.000.—	
2. Interese	—	2.000.—

Recerinte · Spese

1. Taxa de administrare	200.—	
2. 80% ₀ ajut. bis. sărace	1.440.—	
3. 20% ₀ capitalizare	360.—	2.000.—

VII. Fundațiunea Manovicu.

Acoperire · Venite

1. Interese după Lei 5.442·60	550.—	
2. Dividende „ „ 14.000.—	1.400.—	
3. Arenda dela Moșia	8.000.—	9.950.—

Recerinte : Spese

1. Stipendii	5.000.—	
2. Capitalizare	3.950.—	
3. Taxa de administrare	1.000.—	9.950.—

Diferite fundațiuni.

1. Pantilimon Pop 10% ₀ interese	33.—	
dividende	320.—	
2. T. & E. Cadar 10% ₀ interese	95.—	
dividende	400.—	
3. Eft. Frățila 10% ₀ interese	53.—	
dividende	100.—	
Transport :	1001.—	

		<u>Report: 1001.—</u>
4. Mihail Bratian	10 ⁰ / ₀ interese	140.—
	dividende	800.—
5. Panoviciu	10 ⁰ / ₀ interese	35.—
	dividende	220.—
6. Zeno & dr. I. Popescu	10 ⁰ / ₀ interese	83.—
	dividende	1.400.—
7. Leon Popescu	10 ⁰ / ₀ interese	38.—
	dividende	120.—
8. A. Todea	10 ⁰ / ₀ interese	168.—
	dividende	840.—
9. Bota	10 ⁰ / ₀ interese	138.—
	dividende	980.—
10. Troancheş	10 ⁰ / ₀ interese	104.—
	dividende	800.—
11. Troancheş	10 ⁰ / ₀ interese	28.—
	dividende	140.—
12. Kendeffy	interese	50.—
13. Trombitaş	10 ⁰ / ₀ interese	57.—
	dividende	240.—
14. Dr. I. Pop	10 ⁰ / ₀ interese	86.—
	dividende	500.—
15. Nichita	10 ⁰ / ₀ interese	23.—
	dividende	190.—
16. Gal	10 ⁰ / ₀ interese	19.—
	dividende	140.—
17. Pop Brădeşti	10 ⁰ / ₀ interese	14.—
	dividende	90.—
18. Fizeşan	10 ⁰ / ₀ interese	12.—
	divideude	60.—
		<u>Transport: 8516.—</u>

		Report: 8516.—	
19. Parasca	10 ⁰ / ₀ interese	6.—	
	dividende	20.—	
20. Cologea	dividende	1.580.—	
21. Cârlan	interese	3.—	
	dividende	40.—	
22. P. L. Cadar	10 ⁰ / ₀ interese	213.—	
	dividende	440.—	
23. Festeiu	10 ⁰ / ₀ interese	21.—	
	dividende	40.—	
24. V. & R. Musta	10 ⁰ / ₀ interese	20.—	
	dividende	80.—	
25. M. Ciocotiș	10 ⁰ / ₀ interese	8.—	
26. V. Cioara	10 ⁰ / ₀ interese	71.—	
27. Gh. Dima	10 ⁰ / ₀ interese	2.038.—	13.096.—

Recerinte: Spese

1. Taxa de administrare	1.310.—	
2. Pentru scopuri conform, litere- relor fund.	9.429.—	
3. Capitalizare	2.357.—	13.096.—

Fundațiunea Motora Nicolae.

Acoperire: Venite

1. 14 ⁰ / ₀ interese după L 93.000	13.020.—
2. Dividende	600.—

Recerinte: Spese

1. Taxa de administrare	—	
2. Nic. Motora după Lei 85.000	11.800.—	
3. Stipendii 10 ⁰ / ₀ după L 10.000	1.000.—	
4. Capitalizare	820.—	13.620.—

Nr. 2094/926.

Geza Wittmann
șeful contabilități.

„A p r o b a t“

Cluj, din ședința comună a Consiliului Eparhial
ținută în 8 Aprilie 1926.

Laurențiu Curea

secretar cons.

Nicolae Ivan

episcop.

(L. S.)

No. 14/926 ad. ep.

„A p r o b a t“

In ședința adunari eparhiale dela 4 Mai 1926.

Nicolae Ivan

episcop.

Dr. Vasile Sava

notar general.

F.

STATUTUL**Fondului de penziuni al Eparhiei ortodoxe-române
a Vadului, Feleacului și Clujului.****Dispoziții generale.**

Art. 1. Se înființează sub titlul „Fondul de penziuni al Eparhiei ort. române a Vadului, Feleacului și Clujului“, un fond pentru pensionarea salariaților ecle-siastici ai acestei Eparhii.

Art. 2. Acest fond este proprietatea Eparhiei și se administrează de Consiliul Eparhial.

Art. 3. Participarea la acest fond este obligatorie pentru toți cei amintiți la Art. 1. pe cari prezentul statut îi cuprinde sub numirea colectivă de „salariați“.

Mijloacele.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Art. 4. Fondul se compune din:

1. Partea a treia primită ca competență din fondul de penziuni al Arhidiecezei din Sibiu.

2. A patra parte din veniturile fondului preoțesc (fost rudolfin).

3. Partea ce se primește pentru ajutorarea preo-teselor văduve din veniturile fondului comun al tipog-rafiei Arhidiecezane, eventual al tipografiei eparhiale.

Se alimentează din:

1. Taxele fundamentale.

2. Taxele lunare.

3. Taxele comunelor bisericesti.

4. Jumătate venitul din parohiile vacante.

5. Discuri.

6. Taxele impuse candidaților la examenul de ca-pacitate preoțescă și solicitorilor de certificate și du-plicate de diplome.

7. Pedepsele aplicate de autoritățile bisericesti în favorul acestui fond.

8. Eventual ajutor de stat.
9. Donațiuni și legate.
10. Dobânzi după capital.
11. Alte venituri incidentale.

Taxe fundamentale și lunare.

Art. 5. Fiecare salariat este dator a plăti o taxă fundamentală, egală cu salarul său de bază și gradațiile respective avansările pe o lună. Acest salar de bază de pe o lună se achită în rate egale lunare, în decurs de un an dela intrarea în serviciu. Gradațiile, respective avansările se plătesc în luna în care s'a acordat gradația sau s'a făcut avansarea.

Art. 6. In afară de taxa fundamentală fiecare salariat mai plătește o taxă lunară de 10%₀ dela salariile de bază și gradațiile de totdeauna. Atât taxa fundamentală cât și taxa lunară se reține de către casierie care face plata salarului.

Contribuția parohiilor.

Art. 7. Comunele bisericesti plătesc:

1. Taxă anuală: Fiecare parohie de clasa I. = 100 lei; de clasa II. = 60 lei și de clasa III. = 40 lei.

2. Jumătate din veniturile preoțești în caz de vacanță, cu restricțiunile din § 26 al Regulamentului pentru parohii.

3. Discurile speciale purtate în acest scop la Duminica Floriilor și a doua zi de Rusalii în fiecare an.

Taxele pentru examene și certificate.

Art. 8. Fiecare candidat la examenul de capacitate preoțească, precum și candidatul la examenul de profesor, va achita în favorul acestui fond suma de 100 lei.

La extradarea certificatelor oficiale sau duplicatelor acestora, se va plăti tot în favorul acestui fond, câte o taxă de 50 lei.

Dreptul la penziune.

Art. 9. Drept la penziune au, dacă au achitat în regulă taxele fundamentale și lunare:

A) 1. Diaconii, preoții și protopopii, după un serviciu de 40 ani.

2. Ceilalți salariați, după un serviciu de 35 ani.

Toți salariații au drept la o penziune egală cu salariul de bază și gradațiile ce le primeau în ultima lună a funcționării lor.

B) 1. Oricare salariat, care devine neapt de serviciu sau angajamentul lui atârână dela o alegere și n'a mai fost reales, are drept la penziune dacă a împlinit 10 ani dela intrarea sa în serviciu. Penziunea acestuia se va stabili în 40% dela salariul de bază și gradațiile ce le-a avut în ultima lună a anului al zecelea.

2. Dela 10 ani în sus se mai adaugă pentru fiecare an împlinit:

a) la diaconi, preoți și protopopi 2%.

b) la ceilalți salariați $2\frac{4}{10}\%$ dela salariul avut la data penzionării lor.

Penziunea se socotește după salariul de bază și gradații, fără alte sporuri și nici la un caz nu va fi mai mare decât salariul și gradațiile, respective avansările, primite în ultima lună a funcționării.

La penziunea văduvelor și orfanilor preoților se socotește ca limită maximă 35 ani de serviciu; această dispoziție nu privește penzionarea preotului însuși.

Art. 10. Salariaților li se socotesc ca ani de serviciu, în cadrele Art. 27 și anii serviți în învățământ sau în altă funcțiune bisericească și școlară din alte Eparhii, dacă au achitat la acest fond toate taxele prescrise și pentru acest timp și dacă n'au trecut peste etatea de 40 ani la intrarea în serviciul Eparhiei noastre.

Asemenea se vor socoti, cu considerare la timpurile excepționale, și anii serviți în învățământ sau în altă funcțiune bisericească și școlară din alte Eparhii, dacă au achitat la acest fond toate taxele prescrise și pentru acest timp și dacă n'au trecut peste etatea de 40 ani la intrarea în serviciul Eparhiei noastre.

Asemenea se vor socoti, cu considerare la timpurile excepționale, și anii serviți în armată, ca mobilizați și în alte servicii de stat la întregirea neamului, dacă

își achită toate taxele pe acest timp. Anii de mai sus se socotesc și dacă respectivul a funcționat numai cu titlu provizor.

Art. 11. Salariații cari primesc o penziune după alt serviciu avut, vor primi dela acest fond, penziune numai pentru timpul servit la Eparhie.

Art. 12. Dacă salariatul moare după un serviciu de cel puțin 19 ani, văduva legitimă a acestuia, are drept la jumătate penziunea, ce se cuvenea soțului la data morții, dar numai în cazul, când la data aceasta a avut cel puțin 2 ani împliniți de căsătorie cu dânsul ca salariat.

Art. 13. Copiii legiimi ai salariatului sau penzionarului încetat din viață, după un serviciu de cel puțin 10 ani împliniți vor primi: un copil 20%, doi copii 35%, iar trei sau mai mulți 50%, din penziunea părintelui.

Penziunea copiilor se împarte egal între toți copiii.

Când din diferite cauze copiii minori ai salariatului sau penzionarului sunt puși sub tutele diferite, penziunea văduvei se va reduce la jumătate din drepturile sale, iar diferența se va adăoga la penziunea copiilor.

Copii de ambele sexe au dreptul la penziune până la etatea de 18 ani împliniți. În caz când aceștia sunt în continuare de studii sau nu au posibilitatea de a se întreține singuri, vor primi penziunea până la 21 ani împliniți. Fetele căsătorite înainte de etatea de 18 ani vor primi dreptul lor de penziune, numai până la data căsătoriei.

Art. 14. Copiii, a căror mamă se va remărita, se vor trata ca orfani.

Orfanii de tată și de mamă au dreptul la penziune după cum urmează: un singur copil 50% din penziunea cuvenită autorului său, 2 copii 75%, iar 3 sau mai mulți copii întreaga penziune.

Dispoziții excepționale.

Art. 15. Dacă un salariat a servit 5 ani, și moare înainte de a fi împlinit 10 ani, văduvei și copiilor li se

dă dreptul de a rescumpăra anii până la 10 ani și vor primi penziunea statutară, fixată pentru 10 ani de serviciu.

Art. 16. Dacă un salariat moare fără a fi împlinit 5 ani de serviciu, văduva acestuia împreună cu copiii vor primi o escontentare definitivă egală cu taxele vărsate la fond, fără dobânzi.

Art. 17. Orfanii salariaților amintiți la art. 15 alineatul prim, pot primi până la majoratul lor, un ajutor anual extraordinar, care se va fixa de către Consiliul Eparhial, la sfârșitul fiecărui an.

Art. 18. Incepând cu punerea în aplicare a statutului prezent, în caz de moarte a salariatului sau pensionarului, familia acestuia, dovedind o situație materială precară, are drept la un ajutor de înmormântare, egal cu de trei ori salariul de bază și gradațiile, respective egal cu de trei ori penziunea lunară a defunctului.

Cererea pentru acest ajutor se va adresa de cei în drept Consiliului Eparhial cel târziu în decurs de 3 luni dela data morții respectivului.

Art. 19. Dacă un salariat părăsește serviciul cu învoirea superiorității sale bisericești, sau devine neapt de serviciu, i se restituie taxele anuale plătite la fond, fără dobânzi.

Dacă reintră în serviciul Eparhiei, restituie suma primită cu o dobândă de 5% și i se compută anii serviți mai înainte.

Art. 20. Când un salariat iese din serviciul Eparhiei prin nerealegere, acela are drept la penziunea, ce i s'ar cuveni după 10 ani de serviciu și dacă nu i-a împlinit, iar dacă are mai mulți ani primește penziunea după normele din acest statut, după câți ani de serviciu are.

Art. 21. Dacă în decursul timpului s'ar observa că penziile și ajutoarele întrec 80% din venitul anual, Adunarea Eparhială este în drept a face o reducere proporțională asupra tuturor penziilor și ajutoarelor până la limita de mai sus.

Pierderea dreptului de penziune.

Art. 22. Dreptul de penziune încetează:

1. Prin renunțare de bună voie sau prin părăsirea arbitrară a postului.
2. Prin destituire în cale disciplinară și atunci pierderea dreptului la penziune este a se enunța prin sentință.
3. Dacă salariatul a trecut la altă confesiune.
4. Pentru văduvă: dacă s'a măritat, ori duce o viață imorală, sau dacă și-a părăsit soțul fără motiv.
5. Cu moartea celui penzionat.
6. Pentru copii: când devin majori sau se căsătoresc.

Dispoziții tranzitorii.

Art. 23. Acest statut intră în vigoare deocamdată provizor, la data votării lui de către Adunarea Eparhială.

Art. 24. Penzionarii, al căror drept la penziune s'a deschis înainte de intrare în vigoare a prezentului statut, vor beneficia de penziunile și ajutoarele stabilite în sarcina fondului de penziuni în conformitate cu normele statutelor, care erau în vigoare la data deschiderii dreptului lor la penziune, fără a putea cere modificări, acordate de prezentul statut.

Consiliul Eparhial poate acorda, pe lângă penziune și un ajutor de scumpete, în limitele fixate la Art. 21.

Ajutorul extraordinar, ce-l acordă Statul preoșilor deficienți, văduvelor și orfanilor, nu se socotește în suma penziunii și a eventualului spor de scumpete, acordat de Consiliul Eparhial.

Art. 25. Se consideră membri la fondul penziuni toți salariații eparhiei aflați în serviciu efectiv la data intrării în vigoare a prezentului statut. Anii, cu cari se vor considera însă îndreptățiți la penziune, sunt diferiți, după următoarele categorii:

1. Se vor calcula complect la dreptul de penziune toți anii efectiv serviți la Eparhie dela 1 Aprilie 1921, dela care dată s'au făcut reținerile de 10% dela salariul fundamental avut.

2. Anii serviți înainte de 1 Apriliei 1921, nu contează la dreptul de penziune stabilit în acest statut.

2. Totuși, pentru anii serviți înainte de 1 Aprilie 1921, se recunosc următoarele drepturi, alternative după alegerea membrului:

a) Ținând seamă de drepturile câștigate, membrul poate cere stabilirea separată a sumei ce-i compete în conformitate cu statutele, cari erau în vigoare înainte de 1 Aprilie 1921 pentru anii serviți până la această dată, beneficiind astfel de o penziune combinată, care se constituie din suma acordată de statutele în vigoare înainte de 1 Aprilie 1921 pentru anii serviți până aci și din suma cuvenită în conformitate cu prezentul statut pentru anii serviți după 1 Aprilie 1921.

b) Ori va putea cere rescumpărarea anilor serviți înainte de 1 Aprilie 1921, în conformitate cu dispozițiile art. 26 din prezentul statut, pentru a beneficia de o penziune unitară.

Art. 26. Salariații — membri la vechiul fond de penziuni, din anii serviți înainte de 1 Aprilie 1921, își pot rescumpăra până la 20 ani, dacă o cer aceasta într'o cerere specială, adresată Consiliului Eparhial, până cel târziu la 1 Octomvrie 1926, prin care se vor obliga să-și completeze taxele diferențiale — fundamentale și lunare — pe toți anii ce și-i rescumpără.

Complectarea acestor taxe se va face prin rețineri speciale din salariul lor lunar la cassieria Consiliului Eparhial.

Cvântumul acestor rețineri speciale se va socoti asupra salariilor avute de ei, respective prevăzute de bugetul Statului, la 1 Aprilie 1921, — și se va face;

a) pentru cei ce-și rescumpără mai puțin de 10 ani, în decurs de 2 ani;

b) pentru cei ce-și rescumpără 10 sau mai mulți ani, în decurs de 4 ani, în rate lunare egale și începând cu 1 Octomvrie 1926.

Penziunea acestora se va stabili adăogându-se la anii serviți de la 1 Aprilie 1921 și anii rescumpărați.

Art. 27. De favorul rescumpărării prin rețineri vărsate ulterior și în condițiile și cvântumul stabilit la art. precedent, pot beneficia și salariații cari au făcut

servicii în afară de biserică, întrucât Art. 10 le admite recunoașterea acelor ani, dacă vor cere acest favor în scris dela Consiliul Eparhial până la 1 Octomvrie 1926, iar cei din viitor, în decurs de 3 luni dela intrarea lor în serviciul Eparhiei. Anii recunoscuți ai acestora însă nu pot fi mai mulți de 10 ani.

Art. 28. Salariații, cari au fost membri la vechiul fond de penziuni și sunt în restanță cu taxele, le vor achita până la 1 Octomvrie 1926, căci altfel se socotesc a fi intrat în serviciu numai cu data de 1 Aprilie 1921, de când li s'a reținut taxa lunară 10% la acest fond.

Acordarea penziunii.

Art. 29. Penziunea se acordă și statorește de către Consiliul Eparhial în ședința plenară:

a) La cererea celui îndreptățit.

b) Din oficiu se decretează penzionarea și în cazuri disciplinare.

Art. 30. Prezentul statut se poate modifica numai de către Adunarea Eparhială, cu majoritatea absolută a voturilor tuturor membrilor Adunării, adică cu 31 voturi.

Propuneri de modificare se pot face numai de Consiliul Eparhial, unde este a se înainta ori ce cerere de modificare cel puțin cu 30 de zile înainte de întrunirea Adunării Eparhiale. Cererile și propunerile prezentate direct Adunării Eparhiale, se supun la dezbateră numai în sesiunea următoare celei, în care au fost prezentate.

Art. 31. Statutul prezent scoate din vigoare pe cel votat în ședința a 6-a a Sinodului Eparhial din 7 Maiu 1924, sub Nr. 59 Sin.

Cu executarea prezentului statut se încredințează Consiliul Eparhial, care va da o instrucțiune în această chestiune.

Nr. 36. Adun. Ep.

Votat în ședința a 3-a a Adunării Eparhiale, ținută la 4 Maiu 1926.

(ss.) **Nicole Ivan**
episcop.

(ss) **Dr. Vasile Sava**
notar general.

INDEX.

Hotărârea		Pagina
18.	Aparținerea parohiilor Selnița, Inău și Săcătura	17.
27.	Bilanț	21.
39.	Biserica Universității	28.
28.	Buget	21.
35.	Catedrala	25.
31.	Case parohiale	22.
9.	Comisiune pentru împărțirea fondurilor	8.
17, 42.	Consistor spiritual	17, 30.
1.	Convocator	3.
2.	Cuvânt de deschidere	3.
19.	Divergența Gălăuș	17.
29.	Donații	21.
36.	Fondul de pensii, statut	25.
30.	Intreținerea seminarului	22.
40.	Normativul Institutului Teologic	29.
16.	Raportul Acad. Teologice	16.
14.	Raport bisericesc	15.
23—26.	Raport economic	20.
34.	Raport general	23.
15.	Raport școlar	15.
38.	Regulament pentru calificația preoțească	26.
32.	Reforma agrară	23.
33.	Salare preoțești	23.
11, 37.	Statistica bisericească	10, 11, 26.